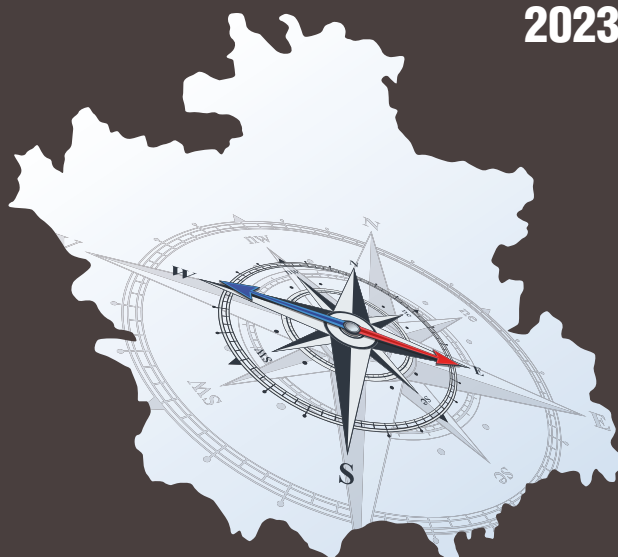

KŘÍŽEM KRÁŽEM TIŠNOVSKEM

OD PERNŠTEJNA K VEVEŘÍ
2023

na nejkrásnější místa autem, na kole i pěšky

KŘÍŽEM KRÁŽEM TIŠNOVSKEM

Milé dámy, vážení pánové,

přijměte srdečné pozvání na putování Tišnovskem. Máte rádi historii a památky? Pak oceníte dvě z nejvyhledávanějších památek – středověký hrad Pernštejn a cisterciácký klášter Porta coeli. Milujete přírodu a obdivujete minerály? Hora Květnice v sobě ukrývá Královu jeskyni, zve na procházku v přírodě po Naučné stezce Jana Laciny a v Galerii Patriot lze zhlédnout sbírku minerálů. Na kopec Klucaninu s rozhlednou Vás dovede Cesta hrdečnického práva anebo oblíbená rodinná naučná stezka. A po hezkém výletě ochutnejte skvělé regionální produkty. Přeji Vám, ať si Tišnovsko vychutnáte plnými doušky!

*Jiří Dospíšil
starosta města Tišnova*

Vážení návštěvníci našeho regionu,

dostáváte do rukou již třetí aktualizované vydání průvodce Křížem krážem Tišnovskem. Nabízí spoustu tipů pro turisty i cyklisty, můžete si zvolit kouzelná zákoutí lákající k výletům a odpočinku, řadu kulturních zajímavostí a památek. Vinařským regionem nejsme, ale můžete si pochutnat na vychlazeném pivu z našich minipivovarů, navštívit doporučené restaurace nebo ochutnat regionální produkty od místních výrobců. Náš region má mnoho neobjevených koutů. Tento průvodce Vám je pomůže najít. Přeji krásné zážitky.

*Radomír Pavlíček
starosta obce Železné,
předseda DSO Tišnovsko, zastupitel JMK*

Milí návštěvníci, turisté, místní i přespolní,

naše území je bohaté na historické památky, přírodní úkazy a kulturní zajímavosti, které propojuje mnoho turistických stezek a cyklotras, místa pro aktivní sport, ale také příjemná a klidná zákoutí vhodná k odpočinku a relaxaci. Pojdme spojit historii hradu Veveří s turistikou v přírodě, na spoustu míst lze pohlédnout z výšek rozhleden na Zlobici a Babím lomě. Tipem může být poutní místo kostel Narození Panny Marie s rodovou hrobkou ve Vranově u Brna nebo štol z 2. svět. války v kopci Záruba. Kdo ocení kvalitní produkty místních zemědělců, zamíří přímo na jejich farmy.

Těšíme se na Vás a přejeme samé krásné a obohacující zážitky.

*Ondřej Kotek
vedoucí manažer MAS Brána Brněnska*

OBSAH

Podhorácko, seznamte se	3
Tišnov a Porta coeli	4
Kuřim, Babí lom a Vranov	6
Okolí hradu Pernštejna	8
Dálkové trasy	10
Kam s dětmi	14
Koupání	15
Panství hradu Veveří	16
Lomnice	18
Bítešské hory	20
Farmářská produkce ze dvora	22
Suvenýry z návštěvy	23

VYSVĚTLIVKY

	na trase pěšího tipu		příroda
	na trase cyklotipu		památky
	vlak		zvířata
	autobus		sport
	pro rodinu s dětmi		muzea/výstavy
	koupání		občerstvení/restaurace
	rozhledna		regionální produkty
	přírodní vyhlídka		

KŘÍŽEM KRÁŽEM TIŠNOVSKEM 2023 vychází jako příloha TIŠNOVSKÝCH NOVIN. Ev. číslo: MK ČR E 10100. Periodický tisk územního samosprávného celku. Vedoucí střediska: Lenka Šebečková. Texty a editace: Vladimír Vecheta. Fotografie: Radek Hájek, Radoslav Škapa, Petr Kalčík, Marek Klusák, Pavel Talaš, Jiří Vala, Martina Limbergová, Alena Ilčíková, Kuželovi, Michal Beneš, Josef Permedla, Miloš Buček, Aleš Směkal, Aleš Ležatka, Vladimír Vecheta, Podhorácké muzeum, provozovatelé atrakcí a producenti výrobků, archivy obcí a redakce.

Za změny v kontaktech a otevíracích dobách zodpovídají poskytovatelé služeb a provozovatelé objektů. Informace o trasách a objektech popsanych v této publikaci se mohou lišit v terénu v závislosti na místních podmínkách. Vydavatel nenese odpovědnost za újmy způsobené uživateli při jejich pohybu na trasách v této publikaci uvedených.

Produkce: Lenka Šebečková. Grafika/sazba: Kateřina Válková. Korektura: Bc. Ivana Velecká. Tisk: Tisk Centrum s. r. o. Vydalo Městské kulturní středisko Tišnov – Mlýnská 152. Vydání podpořily: město Tišnov, Jihomoravský kraj, MAS Brána Vysočiny, MAS Brána Brněnska, DSO Tišnovsko a obce regionu. Distribuováno zdarma.

PODHORÁCKO, SEZNAMTE SE

Západní část Moravy zaujímá rozsáhlý zeměpisný celek Českomoravské vrchoviny. Krajiny malebně venkovské spojené s až romantickou představou harmonického soužití místních obyvatel s přírodou a jejími ročními cykly. Mezi obyvateli níže položené, rovinatější a zemědělské jižní Moravy se tak pro tuto část odedávna užívalo pojmu Horácko. Až teprve pronikáním české etymologie se do zeměpisného názvosloví rozšířil i na Moravě pojem Vysočina, zatímco starší pojmy Moravské Horácko a Pod-

dic rekonstruovat z dobových podkladů a starších zdrojů skutečnou původní vlastní tvář, zvyky a podobu lidového života na Podhorácku přináší ovoce a vrací duši folklóru, který byl už určen k zapomenutí v truhlách našich předků. Jak ho dnes chápeme, Podhoráckem je region tvořící rozsáhlý pás při jihovýchodním svahu Českomoravské vrchoviny, tedy „pod horami“. Tvoří přechodovou zónu mezi vlastní výše položenou Vysočinou – Horáckem, s centry, jako je Žďár, Polná nebo Jihlava, a rovinatými

Podhorácko

horácko ustoupily do světa výhradně národopisného. Naštěstí ne natrvalo. S renesancí zájmu moderní doby o tradice a etnografii předků se zejména mezi moravským obyvatelstvem obrozuje návrat k původním pojmům a hrdosti na oblast, která je jejich domovinou. Znovu se tak můžeme setkávat s různými spojeními pojmu Podhorácko, jako jsou Podhorácká muzika, podhorácké kroje, folklorní Setkání na Podhorácku nebo MAS Podhorácko. I v Tišnově máme koneckonců Podhoráckou restauraci, v Porta coeli Podhorácké muzeum a jeden z oddílů tišnovského skautu se nazval Podhoráci. Kde je Podhorácko, kdo jsou Podhoráci a kde Horáci a Doláci, což jsou další pojmenování spojená s obyvateli Českomoravské vrchoviny, s tím si lámali hlavu etnografové už dob národních obrozenců. Bylo to nasnadě, protože lidové tradice, nářečí a zejména kroje s nástupem průmyslové revoluce v 19. stol. na velké části Moravy vzaly za své a zůstaly pevně zakořeněny v jen opravdu ryzejších oblastech, jako je Slovácko, Haná a Valašsko. Umělé obrozenecké pokusy folklorizovat po jejich vzoru i ty části Moravy, kde se lidové tradice upozadily, dnes působí velmi úsměvně, neboť přinesly do našich oblastí například zcela nepatřičné prvky jako kyjovské kroje, které tu samozřejmě nezakořenily. Teprve současná střídavě postupující snaha etnografů místních center lidových tra-

regiony Hané, Brněnska a Znojemska. Nejvlastnější centry Podhorácka jsou Třebíč, Náměšť n. Osl., Velká Bíteš a Tišnov. K podhoráckým oblastem se na jihu počítá dále Jemnicko, Moravskobudějovicko a Jaroměřicko. Na severu pak doznívá Olešnickem, Kunštátskem a Boskovickem, kde přechází v Malou Hanou. Spřízněno s Podhoráckem je i okolí Moravského Krumlova zvané Dolsko. Podhorácko je tak velmi pestrým regionem. Typickým rysem jeho krajiny jsou hluboce zaklesnutá údolí řek, která

Doubřavnick

Žďárec

Svratka na Prudké

Brněnská přehrada

Pernštejn

Lomnice

jako vějíř stékají z vyšších poloh Vysočiny směrem k jižní Moravě. V údolích a na hřebenech mezi nimi našlo své místo velké množství malých osad a obcí, malebně probírající červení střechy mozaiku polí a luk střídající se s temnější zelení hlubokých lesních komplexů. Vrcholky kopců usazené vysoko nad říčními nivami zdobí útvary pestré geologické skladby rulových, syenitových, kvarcitových i slepencových skal, s vyhlídkami do dálků kraje. Množství chráněných území a přírodních parků zase pokrývá

Rozhledna v Žernovnici

Tišnov

Vstup do kuřimské obory

všechny aspekty fauny a flóry místních se teplomilných i subalpínských druhů. Historie, která kráčí Podhoráckem údolím řek, zanechala mozaiku křížů, kaplí, chrámů i klášterů sahající až do dob románských. Zatímco ze skalních ostrožien jako strážci kraje shlížela řada hradů, než jejich roli proměnil čas ve více či méně patrné ruiny. Zůstaly jen ty nejvýznamnější, které dodnes přitahují jako perly architektury řady návštěvníků, okouzlených malebností kraje i umu našich předků. Tišnovské Podhorácko, které leží v jádru regionu, se opírá o jižní úpatí zvlněné

krajiny přírodního parku Svratecká hornatina, která se malebností a pestrostí řadí k přírodně nejbohatším a nejzajímavějším regionům Českomoravské vrchoviny. Jako tradiční rekreační oblast láká již po více jak jedno století k návštěvě řady turistů, kteří míří do nitra Vysočiny pěšky i na kole jak hlubokým údolím řeky Svratky ke známému hradu Pernštejnu, tak na vrcholky za rozhledy po lesnaté a kopcovité krajině. Východní úpatí Vysočiny a brněnské předpolí skýtají **stovky míst a tipů** k návštěvě, toulkám, výletům, cestám i odpočinku. Ať hledáte **zábavu pro neposedné potomky, koupel** či vychlazené občerstvení v horkém létě, vyražte setřást stres všedních dní nebo kila navíc. V Křížem krázem Tišnovskem najdete **tipy pro pěší i cyklisty, vyhlídky i památky, osvědčené restaurace i regionální producenty**. Podhorácko je krásný kraj. Chceme vás jeho částí provést, abyste neminuli a našli, za čím k nám přicházíte.

Největší poklad Tišnovska představuje cisterciácký klášter **Porta coeli** – Brána nebes v **Předklášteří**. Rozsáhlá obnova vrátila areálu národní kulturní památky návštěvníkou přitažlivost. Klenotem je proslavený vstupní portál románsko-gotické **baziliky Nanebevzetí Panny Marie**. V budově probošství sídlí **Podhorácké muzeum** pak prezentuje nejucelenější obrázek tišnovských přírodních i kulturních dějin. Vítanou zastávkou je **Kláštevní pivovar Vorkloster** i **Kláštevní kávéna** s produkcí výrobků zdejších sester. Architektonickou historii Tišnova charakterizuje vedle gotického kostela sv. Václava soubor šesti **barokních měšťanských domů**. Soustředěny na Komenského nám. a v ulici Jungmannova navazují na historické centrum. Z nejzajímavějších jsou dům U Jana, Panský dům, dům Na Pernštýně

Rozhledna na Klucanině

Kláštevní ambity Porta coeli

Středověká ulička Ševcovská

a Peklo. V sousedství honosných staveb se zachovaly **tři středověké uličky** upomínající na chudou řemeslnickou čtvrť zpracovatelů kůží – Koželužská, Jirchářská a Ševcovská. Moderní historii Tišnova pak reprezentuje soubor funkcionalistických staveb v čele s budovou **městské spořitelny** (dnes Komerční banka). Unikátní je promenádní **Riegrova ulice**, kterou lemují řada **secesních a historizujících vil** od centra k někdejšímu lázeňskému domu Kuthanova sanatoria (dnes nemocnice). Část tišnovské minulosti má turisticky atraktivní podobu **Cesty hrdelního práva**. **Rozhledna** na vrchu Klucanina (401 m) skýtá nejlepší výhled na město.

Cisterciácký klášter Porta coeli v Předklášteří

Ze severní strany vede k rozhledně **Rodinná naučná stezka** se 13 interaktivními tabulemi. Hlavní přírodní pokladnicí je hora **Květnice** (470 m) s bohatstvím druhů rostlin a živočichů, i její význam mineralogické lokality. Reprezentativní sbírku nerostů

nabízí **Galerie Patriot**. Unikátním je i **Tišnovský kras**, jehož nejhezčí Králova jeskyně je přístupná veřejnosti v době jarní **mineralogické burzy**. Přírodou Květnice provází přírodovědná **Lacino-va stezka Květnicí** se začátkem u budovy **Muzea města Tišnova**.

Bývalá městská spořitelna

Dům U Jana

1 PODHORÁCKÉ MUZEUM

Porta coeli 1001, 666 02 Předklášteří

tel. 544 544 220, predklasteri@muzeumbnenska.cz
GPS: 49.3533647N, 16.3996881E

Út-Pá: 9.00–12.00, 12.30–17.00

So-Ne: 9.00–12.00, 12.30–17.00

www.muzeumbnenska.cz

Prohlídka gotického jádra kláštera, jako je kostel, křížová chodba s rajsou zahradou a kapitulní síň. V muzeu přístupné čtyři stálé expozice a četné sezónní výstavy.

2 GALERIE PATRIOT

Štěpánova 1964, 666 01 Tišnov

tel. 777 603 552, butom@centrum.cz
GPS: 49.3513833N, 16.4342097E

přístupná po předchozí

telefonické domluvě

www.galeriepatriot.cz

Expozice mineralogického muzea s jednou z nejhodnotnějších sbírek v Česku a na Slovensku, jak kvalitou vystavených vzorků, tak i svou komplexností.

3 MUZEUM MĚSTA TIŠNOVA

Jungmannova 80, 666 01 Tišnov

tel. 530 334 013, muzeum@kulturatisnov.cz
GPS: 49.3501775N, 16.4177250E

St-Ne: 10.00–17.00

www.mekstisnov.cz/muzeum

Muzeum v zrekonstruovaném barokním Müllerově domě. Návštěvníci se mohou těšit na expozici o historii a přírodě Tišnova a okolí. Konají se zde výstavy, koncerty, přednášky atd.

4 HOSTINEC U VLACHŮ

Jamné 30, 666 01 Tišnov – Jamné

tel. 549 427 001, info@hostinecuvlachy.cz

GPS: 49.3760453N, 16.4678822E

Pá: 16.00–22.00

So-Ne: 11.00–19.00/22.00

www.hostinecuvlachy.cz

Rodinná restaurace s historií od roku 1902. Specialitou jsou čerstvě pečená vepřová kolena a žebírka. K dispozici terasa a velké zahradní posezení.

5 PODHORÁCKÁ RESTAURACE

Lomnická 1776, 666 01 Tišnov

tel. +420 731 127 760, info@podhorackarestaurace.cz

GPS: 49.3547733N, 16.4283192E

Po-Čt, Ne: 10.30–22.00

Pá-So: 10.30–24.00

www.podhorackarestaurace.cz

Restaurace v malebném místě pod horou Květnicí přináší skvělou kombinaci domácí kuchyně a vynikajícího piva.

6 CAFÉ, BAR A ZAHRÁDKA U PALCE

Jungmannova 70, 666 01 Tišnov

tel. 733 736 639, infoupalce@seznam.cz

GPS: 49.3498611N, 16.4200650E

otvírací doba dle aktuální situace

www.facebook.com/zahradkaupalce

www.zahradkaupalce.cz

Legendární tišnovské společenské kulturně osvěžující zařízení. V letních měsících funguje venkovní zahrádka v přílehlém vnitrobloku barokního nádvoří.

7 ŽELEZENSÁ VYCHÁZKA

10 km

Výchozí místo: Železné

Cílové místo: Železné

Náročnost: lehká

Trasa: Železné – Hradisko (1 km) – Skříňky (3 km) – Jamné (4 km) – Hajánky (5 km) – Hájek (6 km) – Stanoviska (7,5 km) – Železné (10 km)

Výlet za tišnovská humna je toulkou zákoutími několika obcí a osad oblíbené výletní lokality Stanovisko i připomínkou znovuoobjevovaných starých stezek a míst s bohatou historií sahající až do pravěku.

Na počátku objevíme za pomoci **místní stezky** zajímavá místa proslulého **Hradiska u Železného**. Výrazná vápencová ostrožna osídlená už od paleolitu a posléze i místními zpracovateli železné rudy je nyní významnou botanickou lokalitou teplomilných rostlin. Temeno zdobí nový kříž a v rámci mapování lokality zde probíhá postupný archeologický výzkum původního osídlení.

Kolem paty Hradiska se ovíjí potok Lomnička, kde díky revitalizaci vznikl rybník a biotop soustavy průtočných

tůní. Břeh rybníka je galerií kovářských výrobků vzniklých v rámci pravidelné letní akce Železo v Železném. Po trase naučné stezky můžeme sledovat tok až k místu vodárny, odkud vede obnovená spojnice k historické **Růžcké cestě**. Tu ozdobil v minulém roce polní **skříňkový oltář sv. Barbory** v lokalitě (S)Kříňky na upomínku někdejšího dolování žel. rudy v okolí **Jamného**.

Místní stezka **Po starých názvech Jamného** provede zájemce o další zákoutí této starobylé osady. Je značená dřevěnými ukazateli s místními názvy, které nejsou oficiální, ale mezi zdejšími lidmi zažité. Rozhodně stojí za návštěvu místní **studánka Jamněnka**, v horku přijde vhod i zchlazení v místní požární nádrži a samozřejmě v údolí potoka Lomnička návštěva **Hostince U Vlachů**.

Kousek odtud se pak už vydáme strmě

Hradisko u Železného

Růžcká cesta

Hájek – kaple

vzhůru po cestě na kopec **Stanovisko**. Rozlehlá náhorní plošina s pastvinami, poli, sady a centrálním statkem skýtá rozhled do širokého okolí Tišnova. Na horní hraně strmého SZ úbočí slíží do kraje statky starobylé osady **Hájek**, zatímco na svahu se v terasovitém uspo-

řádání rozkládají domy **Hajánek**, osady založené v někdejších hájeckých sadech. Od hájecké kaple sv. Anny je poutavý výhled na pastviny a osadu Jamné i na cestu k Rohozci a Unínu.

Od statku na Stanoviskách nás lesními cestami vede zelená turistická značka okolo několika studánek a pramenů zpět do Železného. Někde tady, v úbočí, se našel kdysi hotový bronzový poklad – depozit starých srpů a ozdob, které nyní spravuje Podhorácké muzeum v Předklášteří. Což může být motivem k návštěvě při dalším výletě.

Oltář sv. Barbory

8 DEBLÍNSKÉ HORY

26 km

Výchozí místo: Tišnov, vlak. nádraží

Cílové místo: Tišnov, vlak. nádraží

Náročnost: střední

Typ kola: trekové, horské

Trasa: Tišnov, nádraží – Červený mlýn – Březina (3 km) – Heroltice (5 km) – Pejšovský žleb (9 km) – Pravková (11 km) – Deblín (15 km) – Úsuší (17 km) – Pod Páskem (22 km) – Předklášteří (24 km) – Tišnov, nádraží (26 km)

Výletní okruh deblínskými vrchy nad údolím potoka Závistky můžeme pojímat v jednom zátahu nebo i jako dva kratší výlety s polovinou v **Deblíně**. Starobylý městys usazený v kotlině náhorní planiny u pramenů Závistky slíží do kraje více jak tisíc let. A i když sídlo mocného rodu smetl tok času, nádherné okolí s hlubokými lesy a mnoha zajímavostmi zve stále k výletům. Péče **města Brna** o jeho **lesy na Deblínsku** protkala celý region pohodlnou sítí lesních stezek a cest bezpečných pro cykloturistiku. Ve zdravém prostředí lesů skýtá krajina JZ od Tišnova terén pro krásný celodenní výlet.

Na okruh mikroregiony Deblínska a Porty vyrazíme od tišnovského nádraží cyklostezkami na **Ostrovce** a okolo **Červeného mlýna** směrem ke koupališti. **Březinu** s populárním splavem netřeba představovat. Dětské a workoutové hřiště Ostrovy pak poskytne dost zábavy všem. Dostat se od řeky Svratky až na nejvyšší bod u Deblína je nejlépe okolo Pejšovského potoka. Z Březiny do nedalekých **Heroltic** využijeme silnici, od rozcestí pod Velkou Dřínovou nás už vedou lesní asfaltky do nitra **Lazánecko-heroltického krasu**. Míjíme zbytky starých štol a **Pejškovským žlebem** dospějeme na velké lesní rozcestí Pravková, odkud vede značený ven z lesa směrem na **Deblín**.

Na náhorní rovině z výšiny **Na Skalce** se otevře široký výhled k severu na moře kopců Hornosvratecké vrchoviny i k východu na Brno. Na místě starého **deblínského hradu** s hradištěm románsko-

Pejškovský žleb

Deblín – dvorec

Most Míru v Dolních Loučkách

Pohled od Orlího hnízda

-gotickou bazilikou z roku 1173 dnes stojí skromnější **kostel sv. Mikuláše** a na někdejší dvorec upomínají dva novodobé oblouky „bran“. Vnější okrajem zástavby městys objedeme náhorními cestami až do **Úsuší**.

Zde zvolíme lesní cestu, která traverzuje úbočím nad hlubokými údolími Libochovky a Loučky. Díky odlesnění je tu řada výhledů. Místa jako **Orlí hnízdo** a Výří skála naznačují svoje. Nemíneme ani vítanou **studánku** Pod Páskem a nad horní hranou kamenolomu se dostaneme až na louky na svazích hradu **Čepička**. S výhledy směrem k Tišnovu pak vplyneme do Předklášteří z neobvyklého směru.

Výlet může doplnit návštěva **pivovaru Vorkloster**, ztišení v chrámové prostora baziliky nebo návštěva sbírek **Podhoráckého muzea**. A do Tišnova už je to odtud jen kousek.

Soutok Loučky se Svratkou

I když je dnešní **Kuřim** průmyslovým centrem brněnského předpolí, početní návštěvníci vyhledávají město pro jeho bohatou nabídku **sportovních příležitostí**. Ty reprezentuje především moderní aquapark **Wellness Kuřim**, sousední **sportovní hala** nebo veřejnosti přístupná **lezecká stěna** v místní sokolovně. Nelze opomenout ani rozsáhlý areál **Golfového resortu Kaskáda**. Město má velmi příznivé podmínky i pro cyklistiku, intravilánem i okolím se vine řada **nových cyklostezek** spojujících Kuřim i se sousedními obcemi.

Jako „město na spojnici cest“ prezentuje Kuřim stejnojmenná **stálá expozice** o historii v prostorách **kuřimského zámku**. Renesanční trojkřídlá budova z konce 16. stol. stojí na místě starší gotické tvrze. Po většinu historie však sloužila správním, ústavním nebo školním účelům. Sousední **kostel sv. Máří Magdaleny** z roku 1226 je naopak

Poutní chrám na Vranově

Sv. Kateřina

z nejstarších v regionu. Jeho podobu setřela barokní přestavba v 18. stol. Pod zámekým pahorkem na Brněnské ulici vzniklo soukromé muzeum dobové **četnické stanice** 30. let 20. stol., kde provází sami uniformovaní četníci. K historii patří i systém štol v kopci Záruba, které posloužily jako úkryt na konci II. svět. války. **Kuřimské štolý** je možné navštívit v rámci organizovaných prohlídek. I když centrum města trpí hustou dopravou, jeho periferii obklopují rozsáhlé **rekreační zóny** a na své si zde přijdou i milovníci přírody. Z jihu k městu přiléhá Kuřimská hora a rozsáhlý **přírodní park Baba**, na severu je to pásmo **Zlobice** a východně hřeben **Babího lomu**. Řada

Babí lom – rozhledna

přírodních rezervací a naučných stezek zde prezentuje škálu biotopů vzácných rostlin i živočichů. Nejlepším východiskem na Babí lom s proslulou **rozhlednou** je **Vranov**. Oblíbené výletní a známé poutní místo korunuje raně barokní **chrám Narození**

Panny Marie s poutním areálem. Proslulé tu jsou Vranovské jesličky s mechanickým pohonem. Perlou staré architektury je i gotický **kostel sv. Kateřiny** v sousední obci. Okolí protkáva řada naučných stezek k lehkým a náročnějším výletům.

Kostel sv. Máří Magdalény v Kuřimi

Kulturní a společenské centrum v Kuřimi

Četnická stanice v Kuřimi

1 ČETNICKÁ STANICE KUŘIM

Tišnovská 45, 664 34 Kuřim
tel. 604 104 517, cetnickastanicekurim@gmail.com
49.2971067N, 16.5266647E
Pá: 15.00–22.00 (telefonicky ověřit)
So–Ne: 9.00–22.00
FB / Četnická stanice Kuřim

Skupina přátel historie představuje četnickou stanici z období 30. let 20. stol. Čtyřmi dobově zařízenými místnostmi provází sami uniformovaní četníci.

2 ROZHLEDNA BABÍ LOM

Lelekovice, Babí lom (526 m)
GPS: 49.3051181N, 16.5761728E
Po–Ne: celoročně otevřeno
www.lelekovice.cz

Populární 15 m vysoká betonová rozhledna na jižním konci skalnatého hřebene. Poskytuje výhled na Brno a jeho okolí, Moravský kras, Kuřimsko a Tišnovsko. Cesta po skalnatém hřebeni k rozhledně je náročnější. Volně přístupná.

3 KUŘIMSKÝ ZÁMEK A ŠTOLY

Křížkovského 48/2, zámek Kuřim, 664 34 Kuřim
GPS: 49.2960714N, 16.5254256E
tel. 702 250 914, kultura@kdkurim.cz
Čt–Ne: 14.00–18.00 (zámek)
www.kulturakurim.cz

Stálá expozice o historii města Kuřim – na spojnici cest v prostorách zámku. Komentované prohlídky unikátní štolý z 2. světové války v kopci Záruba.

4 LESNÍ BAR NA NAŠEM

Zlobice, 666 03 Malhostovice
tel. 734 823 015, lukas@krakovic.cz
GPS: 49.3272475N, 16.5285817E
So–Ne: 13.00–20.00
FB/lesnibarnanasem

Malý stánek s občerstvením uprostřed přírody na kopci Zlobice – Na jezerách nabízí příjemný odpočinek, kde si dopřejete čepované pivo, kofolu a čerstvou pomerančovou šťávu a něco malého na zakousnutí.

5 HOSPŮDKA U ANDĚLA

Kpt. Jaroše 147/1, 66434 Kuřim-Podlesí
tel. 602 481 591
GPS: 49.3059667N, 16.5628533E
St–Pá: 16.00–22.00
So–Ne: 14.00–22.00
www.hospudkauandela.cz

Oblíbené místo k zastavení po náročném dni nebo túře. V klidném prostředí a v blízkosti lesa. V letní sezóně je otevřeno venkovní posezení. Přijďte a sami uvidíte.

6 COUNTRY BAR KUŘIM

Tyršova 480/54, 664 34 Kuřim
tel. 608 786 060, countrybarkurim@gmail.com
GPS: 49.2978936N, 16.5386428E
Ne–Čt: 11.00–22.00/23.00
Pá–So: 11.00–00.00
www.countrybarkurim.cz

Restaurace se zahrádkou v přízemí sokolovny, u kurtů, fotbalového hřiště a horolezecké stěny. Country večery s muzikou, společenské i sportovní akce.

7 KRAJEM ŘÍČKY PONÁVKY

11 km

Výchozí místo: Česká, nádr. ČD

Cílové místo: Vranov

Náročnost: těžká

Trasa: Česká, ČD – Lelekovice (4 km) – rozhledna Babí lom (6 km) – Babí lom, vrchol (7 km) – U Jelínka (8 km) – Na Gruntě (9,6 km) – Vranov (11 km)

Značena dvěma modrými vlnkami na bílém podkladě vine se **Naučná stezka krajem říčky Ponávky** mezi obcemi Česká, Lelekovice a Vranov. Kromě tabulí doprovází stezku několik dřevěných plastik zvláštních vzhledem i názvem. Provádí turistu nejzajímavějšími cestami přes Babí lom, který je oblíbeným cílem celých generací výletníků.

Na stezku nastoupíme na vlakovém nádraží Česká, odkud nejprve ovine údolím potoků vrch Strážná. Cesta do **Lelekovic** je tak zajímavější. Obec u jižní paty hřebene Babího lomu připomíná svou historií na návsí pod **hradním návrším s kostelem sv. Filipa a Jakuba** bronzovou maketou někdejšího hradu. Románský kostel z pol. 13. stol. je starší než sousední hrad ze 14. stol. Zaniklý

hrad byl vykopán teprve v 80. letech 20. stol. archeology. V Lelekovicích začíná i **Sedmiradostná poutní cesta**, která je alternativou pro cestu na nebo návrat z Vranova.

Hřeben **Babího lomu** (562 m) je unikátním geologickým útvarem z kolmo postavených skalních lavic červeného slepence. Přes svůj horský charakter je odedávna navštěvován a od r. 1882 jej zdobí rozhledny. Na vyšším severním vrcholu stávala trámová rozhledna Rohrerova. Ta zanikla po II. sv. válce. Jižní vrchol (521 m) zdobila Ripkova vyhlídka. Krytý dřevěný pavilon a nedaleká Wieserova chata dostaly nástupce v podobě současné **15m betonové věže** z r. 1961. Přechod hřebene je náročný, ale velmi romantická túra.

Ve směru k Vranovu lze rozcestí U Jelínka odbočit k **Lesnické naučné stezce**

Vranov – samovýčep

Babí lom – skály

určené zejména dětem. A u rozcestí Rasovnik se nechte dovést na lokalitu **Nekonečno** s krásným výhledem na cíl trasy – poutní areál a kostel na Vranově. Žízni znavenému poutníkovi pak přijde vhod jak **Lesní bar U Jelínka**, tak **Sa-**

Výhled na Nekonečno

Sedmiradostná cesta

movýčep pro dobré lidi na okraji Vranova, s farmářskou prodejnou, herními prvky a parkovištěm farmy **Na Gruntě**. K dispozici je i sousední restaurace, penzion a pivo z domácího farmářského pivovaru!

Vranov je především poutním místem. Tato spojitost obce je pro generace Brňáků takřka synonymem. Legenda o zdejší **kostele Narození Panny Marie** říká, že na počátku příběhu bylo zázračné zjevení Panny Marie. Dnešní svatyně z roku 1630 postavená knížaty z Lichtenštejnu hostí gotickou plastikou Madony, jednu z nejzajímavějších památek svého druhu.

8 HOSPŮDKY POD BABÍM LOMEM

27 km

Výchozí místo: Kuřim

Cílové místo: Kuřim

Náročnost: střední

Typ kola: trekové

Trasa: Kuřim, nádraží – zámek (2 km) – Lipůvka (9 km) – Svinošice (10 km) – Šebrov (12 km) – Svatá Kateřina (14 km) – Vranov (17 km) – Lelekovice (20 km) – Podlesí (23 km) – Kuřim, nádraží (27 km)

Úzké okolí Babího lomu poskytuje řadu dobře sjízdných i zpevněných tras pro cyklisty, a proto i v letošním roce doporučujeme výlet za poznáním aktivit Kuřimi a jeho okolí. Navíc jsme trasu navrhli v opačném směru, než byla doporučená loňská, protože lze tak lépe využít možností občerstvení během výletu.

Od kuřimského nádraží je nejbezpečnější překročit frekventovaný průtah městem u sokolovny a ve směru žluté turistické trasy dorazit na malebnou ulici Podhoří. Dostaneme se tudy až k **zámku**, kde doporučujeme zhlédnout na úvod historickou expozici **Kuřim – na křižovatce cest**. V sousedství stojící **kostel sv. Marie Magdaleny** patří k nejstarším v regionu.

A na ulici Tišnovské lze navštívit prvorepublikovou **četnickou stanici**.

Ven z města se dostaneme ulicí Luční a okolo rybníka Srpek do rekreační zóny. Tady zaujme novodobý **kuřimský Stonehenge**, energetická zóna místa. A také začátek cyklostezky vedoucí až do **Lipůvky**.

Po bezpečném překročení R43 na nás čeká občerstvení v podobě domácí zmrzliny **TOMIVO gelato**. Frekventované spojení dále na Blansko zde moc cyklistům nesvědčí, proto je třeba od Lipůvky přes Svinošice pokračovat po staré silnici jádrem obcí až do Šebrova. Tady kyne další nezaměnitelné občerstvení okénka Šebrovského **bistra**. Pak ještě kousek do starobylé osady **Svatá Kateřina** využijeme bezpečnější se silnicí paralelní chodník a zde už nás pozve k návštěvě malebně posazený gotický kostelík, jedná z perel kraje.

Kuřimský Stonehenge

Kuřimská vodní kaple

Za Babím lomem nad Svinošicemi

Náročný výjezd je odměněn na kraji **Vranova**. Farmářský penzion, restaurace i pivovar **Na Gruntě** zde provozují **samoobslužný výčep a prodejnu**. Pro občerstvení ducha můžete zamířit k bělostnému chrámu Narození Panny Marie

Cyklostezka Lipůvka

Lelekovadlo

s poutním areálem, který je dominantou i magnetem návštěvnosti Vranova. Lesní křižovatka **U Jelínka** je nově atraktivní otevřením **lesního baru**. Kousek odtud začíná Lesnická naučná stezka pro děti a samozřejmě nelze minout známou dřevěnou plastikou **lelkovadla**. Sjezd lesní silničkou nás dovede na okraj Lelekovic a podél jižního úpatí kopců dospějeme do osady Podlesí. Tady je náročný výlet po zásluze třeba odměnit v **Hospůdce U Anděla** již na dohled Kuřimi. Podjezd pod sil. 43 a stezka okolo kopce Záruby nás dovedou zpět k vlakovému nádraží.

Perla historie a gotické architektury, „hrad hradů“ a jedna z nejkrásnějších hradních staveb střední Evropy – mramorový hrad **Pernštejn** kraluje malebnému koutu údolí řeky Svratky uprostřed členitých kopců již 800 let.

Kolonizace nepřístupného kraje je přičítána pánům rodu **erbu zubří hlavy**, pánům z Medlova, předkům proslulých **Pernštejnů**. Ti jako první zakládají r. 1231 v **Doubravníku** rodinný augustiniánský klášter. Hrad Pernštejn je prvně uveden v r. 1285 a jeho majitelé se stali jedním z nejvýznamnějších šlechtických rodů. Hrad vlastnili až do roku 1596. I přes střídání dalších majitelů hrad odolal všem válečným zkouškám, nikdy nebyl dobyt, a ani neztratil svou původní gotickou tvář. Poslední majitelé,

Doubravník – mlýn

Nedvědice

Zahrady pod Pernštejnem

Doubravník – kostel Povýšení sv. Kříže

Mitrovští z Mitrovic, areál obohatili např. o rozsáhlou barokní zahradu, nyní nově zrevitalizovanou. O hrad přišli vyvlastněním v roce 1945.

Střediskem panství byl odedávna **Doubravník**, kde postavili Pernštejnové v letech 1535–57 mimořádně krásný kostel Povýšení sv. Kříže v pozdně gotickém a renesančním slohu. Měl sloužit jako rodinná hrobka, posmrtný klid však zde našli spíše příslušníci rodu Mitrovských. K cenné architektuře městyse patří i zachovaný barokní mlýn a lidová chalupa č.p. 87.

Městys **Nedvědice** získal střediskové postavení teprve s rozvojem textilního závodu a těžbou a zpracováním mramorů

ve 20. stol. Významným místem regionu je **Černvír**, kde počátky kostela a hrádku spadají do doby před příchodem pánů z Medlova. Kostel, původně románská rotunda, byl později přestavován. Pozornost upoutá dřevěný krytý most přes řeku Svratku z roku 1718.

Černvířský kostel

Za zmínku stojí i středověký hornický kostel sv. Václava v **Dolním Čepí**. Upomínka na dobu těžby stříbra a vzácných rud ve Štěpánovském rudním revíru. A konečně **Chlébské** je pojmem mezi milovníky přírody, zvláště když se na jaře údolí potoka oděje do bílé statiscí květů bledulí.

Chlébské

1 HRAD PERNŠTEJN

Pernštejn 13, 592 62 Nedvědice
tel. 566 566 101, pernstejn@npu.cz
GPS: 49.4509142N, 16.3182508E
Út–Pá, So–Ne: 10.00–17.00
www.hrad-pernstejn.eu

Nejproslulejší nikdy nedobytý moravský hrad se tyčí na skále nad městysem Nedvědice od 8. století. Čtyři prohlídkové okruhy provedou historií hradu i jeho pověstmi.

2 RESTAURACE POD VĚŽIČKOU

Nedvědice 111 & Pernštejn 18, 592 62
tel. 739 660 661, podvezickou@seznam.cz
GPS: 49.4571914N, 16.3345183E
Út–Čt: 10.00–20.30
Pá–Ne: 10.00–19.00/22.00
www.restaurace-nedvedice.cz

Restaurace v historické budově nabízí salón s dětským koutkem, pivnici a velkou letní zahradku se zaplaceným dětským hřištěm. Nově provozuje i kavárnu na hradě.

3 PAMÁTNÍK HOLOKAUSTU ROMŮ

Hodonín 76, 679 75 Hodonín
tel. 775 403 155, hodonin@rommuz.cz
GPS: 49.5074689N, 16.4205719E
St–Ne: 9.00–17.00
www.rommuz.cz/cs/hodonin-u-kunstatu/

Památník k připomínce obětí Romů a Sintů na autentickém místě, kde v letech 1942–1943 fungoval protektorátní tzv. cikánský tábor. Expozice se věnuje období let 1940–1950.

4 FANTASY MUZEUM & GALERIE

Černvír 30, 592 62 Černvír
tel. 603 927 099, fantasymuzeum@gmail.com
GPS: 49.4417572N, 16.3458269E
Červenec + srpen So–Po: 10.00–18.00
pro skupiny po tel. domluvě kdykoliv
www.fantasymuzeum.cz

Soukromé muzeum a galerie vystavuje plastiky a díla inspirovaná tvorbou Julese Vernea a mnoho dalšího. Přijďte se ponořit do světa fantazie.

5 GALERIE Z RUKY

Křížovice 3, 592 62 Nedvědice
tel. 566 566 494, galeriezruky@seznam.cz
GPS: 49.4399758N, 16.3623186E
Čt–Pá: 13.00–18.00
So–Ne: 10.00–12.00, 13.00–18.00
www.galeriezruky.cz

Stálá sochařská výstava Zdeňka Macháčka a galerie moderního umění v opravených prostorách původní stodoly. Sochy, obrazy, keramiku možné také zakoupit.

6 SVOBODNÝ STATEK Č. 1

Habří 1, 592 53 Moravské Pavlovice
tel. 777 404 564, buchtova.andrea@email.cz
GPS: 49.4296828N, 16.2236214E
otevřeno po domluvě
www.ustatkarky.cz, fb/svobodnystatekc1

Malé soukromé muzeum s expozicí „Tajemné Habří a svobodný statek č. 1“ je zaměřeno na historii obce Habří a dvora č.1. Prohlídka je možná po telefonické domluvě.

7 PŘIBYSLAVICE A SÝKOŘSKÉ BUKY 13 km

Výchozí místo: Běleč

Cílové místo: Běleč

Náročnost: střední

Trasa: Běleč – Křížovice (2 km) – Křepťov (3,5 km) – Přibyslavice, Eliščina studánka (8 km) – Sýkořský les (10 km) – Míchovec (11,5 km) – Běleč (13 km)

„... stávalo kdysi velké město Přibyslavice, široko daleko proslulé svými trhy,“ začíná pověst o místech, která svou odlehlostí budí fantazii. „Ve městě se prý jednou dopustili nespravedlnosti na pocestném, kterého neprávem označili za zloděje a uvrhli do temnice. Když ho propustili, město proklel. Zvedl se vítr, země se zachvěla a Přibyslavice zmizely z povrchu země. Jen ve studánce v hlubokých lesích je možné dodnes zaslechnout slabounké zvonění kostelního zvonu zmizelého města.“ Faktem je, že historické Přibyslavice existovaly. Proč zmizely, o tom už vypráví jen ta pověst. Ta naše kroky zavede do kopců a lesů na sever a západ od **Sýkoře**. Je to panství zvěře a staletých buků, ve kterém při troše nepozornosti snadno zabloudíte. I přesto

vás tímto koutem provedeme po neznačených cestách. Pomoci může navigace. Nejnížší místo na trase, **Běleč**, je snadno dostupné z Tišnova autobusem. Odtud za obecním úřadem začíná obnovená polní cesta, kterou se dostaneme do **Křížovic**. Místo proslulé **Galerie z ruky**, působení sochaře Macháčka a jeho paní. Místo, kde se první pražila Křížovická káva. Místo odlehle, s krásnými výhledy do údolí Svatky, poeticky zapomenutý kout.

Sýkořské buky

Míchovec

Křepťov – kaplička

Křížovice – kaplička

Žlutá turistická trasa nás přes horské sedlo dovede do **Křepťova**. Osada vklíněná do strmých svahů mezi loukami a lesy je dnes součástí obce Běleč. Staré štetové cesty svědčí o tom, že jde o místo na trase z Doubravniku směrem na Černovice a Kunštát. A na této cestě ležely i ony tajemné zmizelé **Přibysla-**

Tady ležely Přibyslavice

vice. Tak se ostatně dnes jmenuje i les (a potoční niva) v nehlubší části mezi Skorotcem a Osikami. Proplétá se tu terénem spousta cest, nicméně pokud se držíte navigace, najdete nakonec **Eliščinu studánku**. To je ta, o které praví pověst, že v ní znějí zvony. Na nejvyšším místě trasy pod Bukovým vrchem se otevírá pole uprostřed lesů a na starém buku najdeme krásný **obrazek Panny Marie**. Odtud míříme k blízkosti Sýkořské hájovny. Ovšem u kamenné **Studánky Jára Cimrmana** odbočíme vpravo. A do Běleče se vracíme přes mohutný skalní hřeben s prastarými buky **přírodní památky Míchovec**, než nás znovu přivítají slunné pastviny nad údolím.

8 HRABĚČIMI STEZKAMI 27 km

Výchozí místo: Nedvědice

Cílové místo: Nedvědice

Náročnost: střední

Typ kola: trekové

Trasa: Nedvědice – Chlébské (3 km) – Černovice (12 km) – Tasovice (14 km) – Hodonín (17 km) – Horní Čepí (23 km) – Dolní Čepí (24,5 km) – Nedvědice (27 km)

Výlet nedvědicou hornatinou nepatří k lehkým, ale zato zde můžeme objevovat a obdivovat kouty plné malebné krajiny a přírody. Na druhou stranu se tudy pohybujeme po celkem pohodlných cestách se zpevněným povrchem, ať už je to asfalt, nebo **historické dlážděné cesty**, kudy hrčely kočáry hrabat Mittrowských mezi Pernštejnem a jejich statky na cestě do Kunštátu.

Hlavní pokladnicí **údolí Chlébského potoka** je příroda. Navzdory silnému zásahu kůrovcové kalamity do zdejších lesů představují nejcennější prvky byliny a skály. Nejen bohaté bledulové koberce z jara, ale i škála dalších vlhkomilných i lesních rostlin. Skály pak svírají horní tok potoka. Jsou památkou dob ledových

a jako mrazové sruby, skalní stěny, hřiby a balvany připomínají ruiny hradeb, za které byly v minulosti pokládány. Jedna z lokalit tak nese dodnes jméno **Hrádky**. Spolu s **Habrovou a Kačínami** tvoří soustavu chráněných přirozených listnatých lesů habřin, bučin a javorin. Přímou tudy vybudovali v 19. stol. doboví silničáři zpevněnou **kočárovou cestu**, která se vinula z Nedvědice přes Dolní Čepí a v zářezu nad údolím zůstala vymezená

Chlébské – dolní usedlost

Žalov u Hodonína

Hrádky

patníky a podezděná kameny až do **Černovic**. I po více jak sto letech je stále funkční. Pod romanticky nazvanými Rampírovými skalami najdeme i staré kamenné schody k tzv. Hraběčině vyhlídce. Na nejvzdálenějším bodě trasy navštívíme **Žalov**. Na místě někdejšího koncentračního tábora vyrostl a nyní je otevřen veřejnosti **Památník holokaustu Romů**

Dolní Čepí

a **Sintů na Moravě**. Na cestě zpět před osadu Hodonín se napojíme na starou předválečnou silnici, která se vinula vysoko ve svahu nad údolím Hodonínky. Až u vrchu Čepička přejdeme na polní cestu k **Hornímu Čepí**. Milovníku krajiny se tady zatají dech nad malebností a členitostí kopců a pastvin. Jako bychom se na chvíli stavili v Beskydech. Hornické a **partyzánské** osady Horní a Dolní Čepí mají bohatší minulost, než vypadají. Na tu novodobou upomíná **památník** na rozcestí. Na tu středověkou zaniklé doly a románský **hornický kostelík sv. Václava**. A pak už se jen stavít na farmě Salmo-farm zchlazené hrdlo nebo ulovit pstruha, aby byl výlet dokonalý.

1 ZA KLIMENTEM A AMBROŽEM

15 km

Výchozí místo: Malhostovice

Cílové místo: Malhostovice

Náročnost: střední

Trasa: Malhostovice – Zlobice (3 km) – Klimentek (6 km) – Skalička (10 km) – V Luzích (12 km) – Malhostovice (15 km)

Malhostovické cyklostezky

pojuje místa, kudy se cyrilometodějská tradice šířila nebo která jsou ohniskem současné cyrilometodějské úcty (www.cyril-methodius.cz). Jedním z výstupů jsou značené pěší trasy Cyrilometodějské stezky. Na Tišnovsko byla protažena stezka vedoucí z moravského Velehradu až na Levý Hradec u Prahy. Zájmovými body u nás jsou **Klimentek u Lipůvky** a klášter Porta coeli. Tímto výletem se zaměříme na první z obou cílů. Právě patrocinium bývalého kostela sv. Klimenta je pojátkem Tišnovska s cyrilometodějskou tradicí. Dnes už je sice jen pahorek mezi poli s ruinou někdejšího kostelíka, podle historie tu ale stála už od 10. stol. ves Opatovice. Kostel z ní přetrval jediný až do 18. stol. I po svém zániku ale zůstal vyhledávanou poutní i výletní lokalitou. Nedaleká Petrova studánka pod polem byla zastřešena, doplněna lavičkou a novými stromy.

Rozhledna Zlobice

Klimentek u Lipůvky

Klimentek se nachází na hřebeni **Zlobice**, vysoko nad krajinou Tišnovské a Kuřimské kotliny. Pěším výletem se na něj vydáme z nedalekých **Malhostovic**. Ze vsi vybíhá na hřeben několik cest, zajímavou je ovšem ta, která jde okolo tzv. **Brněnského kříže**. Ten vyznačoval v minulosti rozcestí na spojnici mezi Brnem, Tišnovem a cestou vzhůru na Olešnici. Nedaleko od něj vede přes sedlo na zlobickém hřebeni nová cyklostezka ve směru na Kuřim. Pastviny vypásané společenstvem ovcí a koz farmy Oveko nás provází k **rozhledně**, ve kterou se proměnila bývalá vojenská pozorovatelná někdejší základny. Pohodlná

Skalička

Cesta medu

panelová cesta po hřebeni vede okolo budov farmy a jen o kousek míjí **Lesní bar „Na Našem“**, ke kterému stojí za to si udělat odbočku. Na konci hřebenové cesty nedaleko od silnice z Lipůvky se pak nachází hledaný Klimentek. Sestup do **Skaličky** pod Paní horou nás navede na nový příběh, který píše především na svých panelech **Včelařská naučná stezka**. **Cesta medu** vede okolo říčky Lubě – V Luzích a na jejím konci potkáme dřevorezbu **sv. Ambrože**, patrona včelařů. Okolo něj se vracíme do výchozích Malhostovic.

2 Z TIŠNOVA NA HRAD VEVEŘÍ

19 km

Výchozí místo: Tišnov, TIC

Cílové místo: Hrad Veveří, bus/přístav

Náročnost: střední

Trasa: Tišnov – rozhledna Klucanina (2 km) – Březina (6 km) – Heroltice (8 km) – Veverská Bítýška (13 km) – hrad Veveří (18 km) – přístav (19 km)

Velká Dřínová a údolí Svatky

stezek nekonečné možnosti poznávat celoročně a různými způsoby českou krajinu, přírodu, památky nebo poutní místa (www.viaczechia.cz).

Centrální stezka je trasou Via Czechia spojující **nejzápadnější a nejvýchodnější** body ČR a vede přibližně centrem země. Základní pěší varianta měří **1 036 km**, prochází přes **osm chráněných krajinných oblastí** a bezpočet přírodních parků, rezervací a přírodních památek a letos tak propojila se zbytkem země i Tišnovsko.

Pro výlet po Via Czechia si vybereme netypický, ale atraktivní výlet po toku Svatky z Tišnova až k hradu Veveří. A protože dálkové trasy si vybírají k návštěvě všechny atraktivity, hned na počátku se zahřejeme výstupem na **rozhlednu na Klucanině**. Teprve odtud se vrátíme k řece cestou do Bře-

Hrad Veveří

Veverská Bítýška

ziny. Skalnatý úsek pravého břehu řeky pod Herolticemi doporučujeme nadejít přes vlastní ves a rozcestí pod Dřínovou. Po cestě mineme **jeskyně Heroltického krasu** a až za skálou Petrov sestoupíme cykloznačenou stezkou znovu k řece u tábora YMCA. Dál k **Veverské Bítýšce** už vede pohodlná cesta.

Město je úzce spojeno s historií hradu Veveří a také **kaple Matky Boží**, která sloužila jako farní kostel před výstavbou bítýšského kostela sv. Jakuba roku 1481. Svou polohou na soutoku Svatky a Bílého potoka byla hospodářským zázemím hradu a kvetlo zde hlavně mlynářské a hamernické řemeslo. Zajímavostí Bí-

Svatka pod Sokolími skalami

týšky je, že sem v letech 1911–36 jezdila železnice z Kuřimi. Za Dolním mlýnem se zvedají na levém břehu strmé svahy, zatímco na pravém břehu vzdutí Brněnské přehrady zatopilo jezerem bahnitou sníženinu. Dnes jde o významný mokřad, o jehož někdejší vysušení už nemůže být ani řeč. Přes chatovou osadu **Mečkov** a nad skalními svahy **přírodní rezervace Krnovec** dosáhneme horní brány **hradu Veveří**. Pro návrat lze sejít na autobusovou zastávku u parkoviště pod hradem nebo po upravené stezce až k přístavišti lodní dopravy na přehradě.

Kaple sv. Dismase na Klucanině

3 OD PERNŠTEJNA K BRÁNĚ NEBES

23 km

Výchozí místo: Nedvědice, žel. st.

Cílové místo: Tišnov, žel. st.

Náročnost: lehká

Typ kola: trekové

Trasa: Nedvědice – hrad Pernštejn (3 km) – Černvír (6,5 km) – Doubravnick (9 km) – Borač (14 km) – Štěpánovice (18 km) – Předklášteří (22 km) – Tišnov (23 km)

Dvě nejvýznamnější architektonické památky Tišnovska a neznámější cíle se dostaly do sítě největších evropských cyklistických tras. **Hrad Pernštejn** a cisterciácké opatství **Porta coeli** spojuje od loňského roku i evropská cyklistická trasa sítě EuroVelo. S označením EV4, jinak též **Trasa střední Evropy**, je cca 5 100 kilometrů dlouhá mezinárodní evropská cyklistická trasa, která vede z francouzské Bretaně přes Belgii, Německo, Česko a Polsko až do Kyjeva na Ukrajině.

V tišovském regionu prochází EuroVelo údolím Svratky po jednoduché a oblíbené cestě po proudu řeky. Význam evropské trasy dává naději, že adaptace některých úseků na cyklostezky a asfaltky bude pokračovat až do vytvoření bezmotorové trasy v celé délce údolí.

Ze samotného **Pernštejna** je cyklisticky sjízdná tzv. **Pivovarská cesta** vedoucí nad obnovenými zahradami, které stojí za zhlédnutí. U studánky **Korýtko** se pak napojíme na silnici pod zahradami a okolo parkoviště se dostaneme do centra **Nedvědice**. Po ní pěšinou okolo řeky dojedeme k úpatí skalního ostrohu býv. hradu nyní s chrámem Nanebevzetí Panny Marie. Tůň pod skálou dala ná-

Borač – Podolí

Pernštejn

Porta coeli

Most na Prudké

zev místa **Černvír**. Nad ní se pak klene nejstarší krytý **dřevěný most** na Moravě ze 17. stol.

Než se slunné údolí Svratky sevře, uvítá nás mramorová bělost gotického chrámu Povýšení sv. Kříže v **Doubravnicku**. Hrobka pánů hradu Pernštejna je zajímavá litinovými náhrobky hrabat Mittrowských. A zbytky staveb v okolí zase vzpomínkou na někdejší klášter. Pasáž skalní soutěsky **Prudká** lemují vysoké svahy a místo známé jako **Sokolí skála** je cennou přírodní lokalitou. Zdejší **krytá dřevěná lávka** u nádraží se dočkala nové podoby. Průjezd zjednodušila i nová cesta okolo bývalé papírny.

Z **Borače-Podolí** se podél trati vine mlatová cyklostezka **Krajinou Josefa Uhra**, která na sousedním katastru pokračuje jako po ní až do Štěpánovic. Asfaltová cyklostezka pod Dřínovou přejde v cyklomost, kudy dospějeme k **Porta coeli** v **Předklášteří**. Místo pro osvětlení ducha, oka i těla zde najde každý návštěvník, ať už v branách baziliky, Podhorského muzea či klášterního pivovaru. Dojezd k nejbližší žel. stanici v **Tišnově** je už krátký úsek ulicí Klášterskou po cyklostezkách do přednádražního prostoru.

4 NA KOLE ZA SV. JAKUBEM

28 km

Výchozí místo: Rožná, žel. st.

Cílové místo: Osová Bítýška, žel. st.

Náročnost: střední

Typ kola: trekové

Trasa: Rožná – Bukov (3 km) – Habří (6 km) – Podmitrov (8 km) – Meziboří (11 km) – Heřmanov (16 km) – Ořechov (23 km) – Osová Bítýška (28 km)

Na Tišovsku oficiální **Svatojacobskou stezku** vyznačenou nemáme. Ty však poutník nepotřebuje, a tak můžeme doporučit jedno zajímavé putování hned mezi dvěma ze svatojacobských kostelů

– v **Bukově** a v **Osově Bítýšce**. Využijeme k tomu i dvě železniční tratě, které se rozbíhají z Tišnova, a jejich stanice budeme mít za startovní a cílové místo bez nutnosti vracet se do výchozího bodu cesty.

Rožná je známa především uranovými doly. Pro cestu po svatých místech Vysočiny však poskytuje příjemnou asfaltku, jíž vyrazíme přes malou obec Milasín k jihu na prastarý **Bukov**. Od 13. stol. panství Demetera z Bukové, jednoho z prvních kolonizátorů kraje, připomíná jak gotický kostel sv. Jakuba Většího, tak ruiny hrádků Lísek nebo Mitrov. Osada Mitrov s domovem pro seniory v býv. zámečku je dnes proslulá především rančem **Mitrovský dvůr**. S okolím ji spojují staré kaštanové a lipové aleje, vzpomínka to na poslední šlechtické zvelebovatele krajiny Mittrowské z Nemyšle. Za návštěvu ovšem stojí sousední kamenná ves **Habří**. Majitelé **Svobodného**

Meziboří – rybník

Habří – interiér muzea

Osová Bítýška

Bukov – kostel sv. Jakuba

Dolní Libochov

statku č. 1 jej vedle penzionu proměnili i v malé muzeum.

Za lávkou přes Bobruvku se po chvíli lesní cesty dostaneme na **Podmitrov**. Známe rekreační středisko mění majitele, a tak není jisté, jaký bude jeho další osud. Pohodlná asfaltka nás ale vyvihne do **Křmý** známé další z malebných lipových alejí. Sousední **Meziboří** je zase položeno podél dlouhé hladiny rybníka na řece Libochovce.

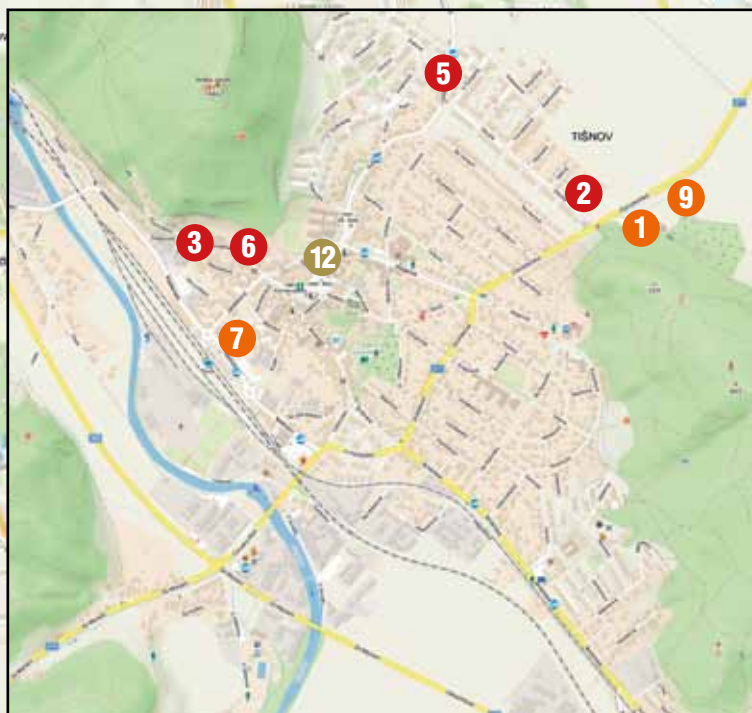
Z údolí čeká dlouhý výstup na **Svatou horu**. Ta králuje nad Křižanovem a je spojená s příbřežím o mládí rodačky sv. Zdislavy. Po cestě přes Novou Ves ale ještě navštívíme úpravný **Heřmanov**, případně farmu

Zelené údolí na jeho okraji. Lesní asfaltky v poleš Svatá nás dovedou i k prameni **Bílého potoka**, na samotný vrcholový altán je lepší vyjít pěšky.

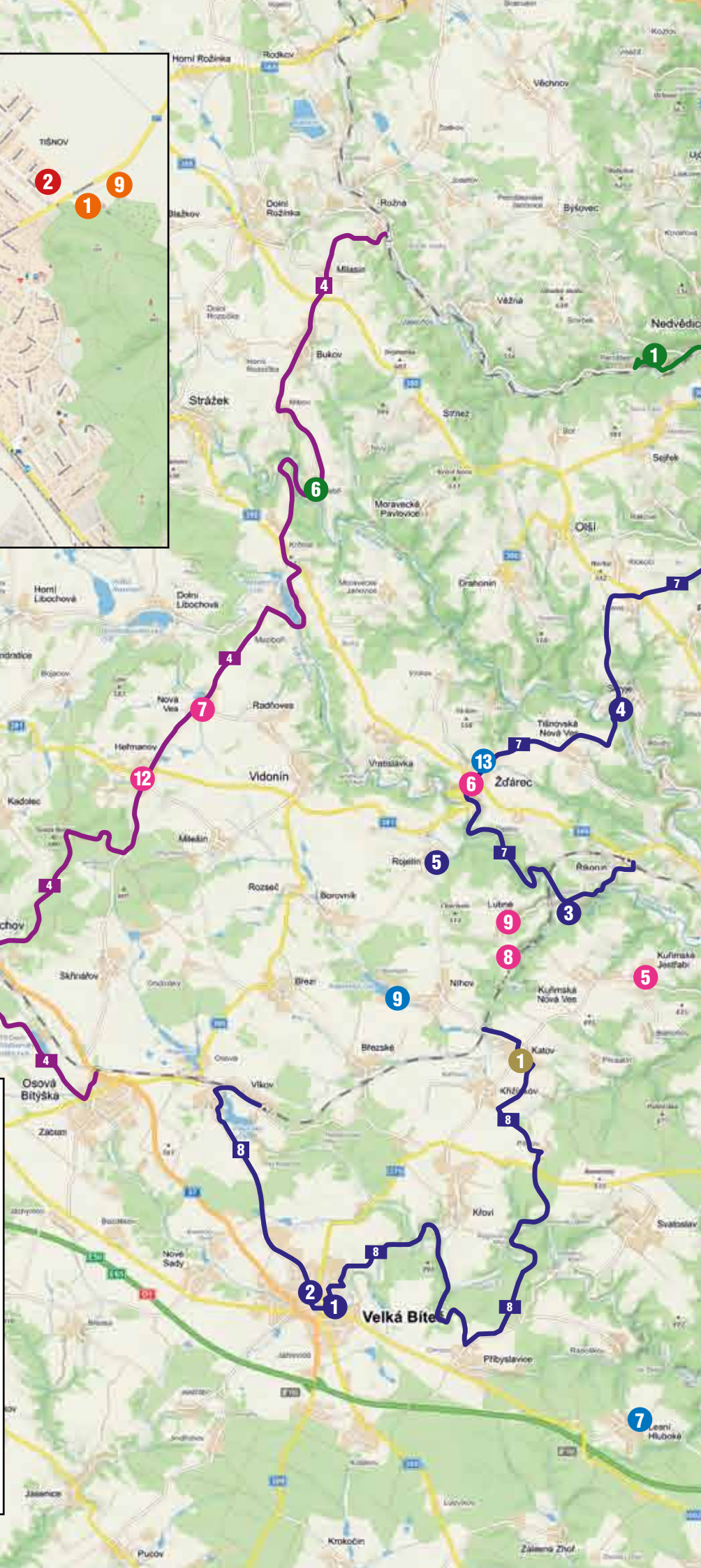
Pro vyhnutí se frekventované žďárské silnici je lepší sjet do **Ořechova** a na ronovské straně pod tvrzí se napojit na cyklotrasu do Osově Bítýšky kolem Třech dvorů. Tady potkáme i novou **Křížovou cestu uzdravení**. V Bítýšce nás vítá opět svatojacobský kostel. Ač stejného stáří, dostal více barokní podobu než ten bukovský. A nedaleké vlakové nádraží je naším koncovým bodem cesty.

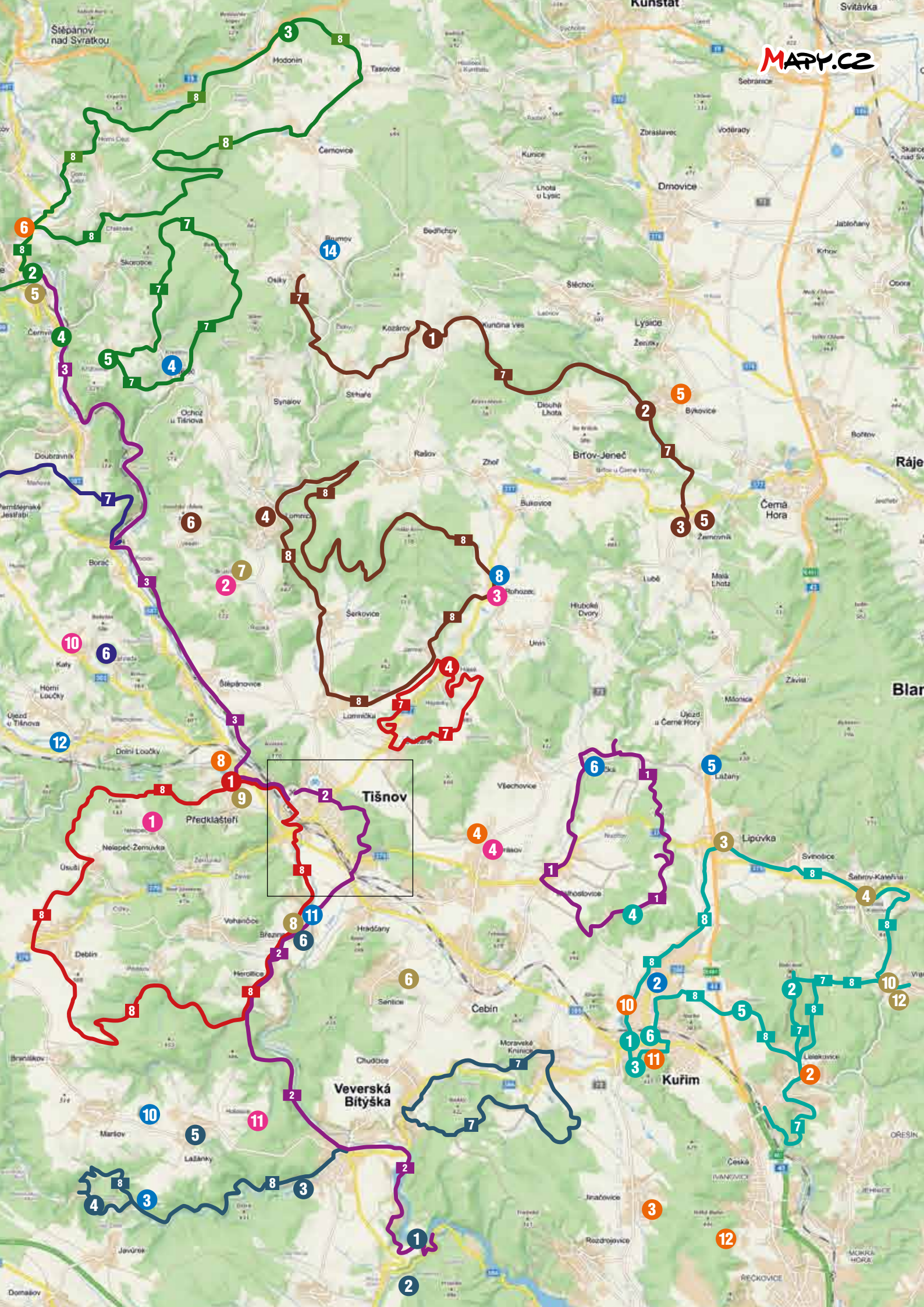

Mitrovský zámek

1	7	Tišnov a Porta coeli	7
1	7	Kuřim, Babí lom a Vranov	7
1	7	okolí hradu Pernštejna	7
1	7	panství hradu Veveří	7
1	7	Lomnice	7
1	7	Bítešské hory	7
1		dálkové trasy	1
1		kam s dětmi	
1		koupání	
1		farmářská produkce ze dvora	
1		suvenýry z návštěvy	

1 RODINNÁ NAUČNÁ STEZKA

Klucanina, Tišnov

studanka.tisnov@gmail.com
GPS: 49.3505028N, 16.4376531E
celoročně v provozu
www.studanka-tisnov.cz

1,2 km dlouhá stezka od parkoviště pod Klucaninou na rozhlednu. Třináct interaktivních zastavení a prvků je koncipováno, aby zajímavým a poutavým způsobem přibližovaly les a přírodu Tišnovska i pro nejmenší děti.

4 ZAHRADNÍ ŽELEZNICE DRÁSOV

Vinohradská 196, 664 24 Drásov

tel. 606 333 066, zdenekjobanek@seznam.cz
GPS: 49.3395197N, 16.4824089E
So–Ne: 12.00–17.00 (nutno ověřit)
www.zahradnizeleznicedrasov.cz

Provozní muzejní expozice úzkorozchodných železnic o rozchodu 60 cm. Svezení replikami osobních vagónků z počátku minulého století po trati se sedmnácti výhybkami.

2 LANOVÝ PARK LELEKOVICE

K Hasičky, 664 31 Lelekovice

GPS: 49.2902233N, 16.5769236E
celoročně otevřeno
www.lelekovice.cz

Sportovní areál u hasičky v Lelekovicih zaujme vedle hřiště s umělou trávou především okruhem nízkých lanových překážek, asfaltovým pumptrackem, cvičebními stroji workout zóny a dalšími dětskými herními prvky v sousedství cyklostezky a potoka Ponávky.

5 BÝKOVICKÉ HRADIŠTĚ

Býkovice 86, 679 71 Býkovice

tel. 516 437 360, urad@obecbykovice.cz
GPS: 49.4295731N, 16.5392144E
www.bykovice.cz

Palisádové hradiště na původním místě pradávnej osady. Za první věž s mostem se nachází menší věž a velké dětské hřiště s lanovkou a také multifunkční hřiště na tenis, nohejbal a další sporty. Zázemí pro velké kulturní akce.

3 STATEK JINAČOVICE

Jinačovice, 664 34 Jinačovice

tel. 773 010 976, 774 256 206, info@statekjinačovice.cz
GPS: 49.2619850N, 16.5295936E
Út–Ne: 10.00–19.00
www.statekjinačovice.cz

Rodinná koží farma s produkcí mléčných výrobků a kosmetiky. Výletní místo pro rodiny s mobilní kavárnou, ohradami se zvířátky a dětským koutkem.

6 RYBÁŘSKÝ AREÁL NEDVĚDICE

Nedvědice 434 (bývalé koupaliště), 592 62

tel. 731 009 035, homolka@cerstvy-pstruh.cz
GPS: 49.4658553N, 16.3372542E
otevřací doba dle aktuální situace na FB
www.cerstvy-pstruh.cz

Rybářský areál u Svatky se dvěma rybníky pro rekreační rybolov. Ideální pro začátečníky, bez povolenky i s instruktorem, k zapůjčení pruty, nástrahy, návady. V areálu posezení, občerstvení i dětská zóna.

7 ADVENTURE GOLF TIŠNOV

Mlýnská 377, 666 01 Tišnov

tel. 515 532 506, restaurace@tisnovskarychta.cz
GPS: 49.3476639N, 16.4202117E
Po–Ne: 11.00–22.00

www.tisnovskarychta.cz/adventure-golf

Minigolfové 18jamkové přírodní hřiště pro zábavu i soutěžnost všech generací na čerstvém vzduchu a v hezkém přírodním prostředí najdete v centru Tišnova, v sousedství restaurace a penzionu Tišnovská rychta.

8 RANČ LOUČKA

Na Nivě 1449, 666 02 Předklášteří

603 183 355, prokopova.jana@centrum.cz
GPS: 49.3578689N, 16.3968069E
celoročně na tel. domluvu
www.rancloucka.cz

Jezdecký a kynologický areál orientovaný na výchovu. Pořádá řadu akcí pro děti i veřejnost, zážitkový program pro rodiny s dětmi, kroužky a tábory pro děti, výuka jezdeckých, kurzy a workshopy pro veřejnost.

9 BIKEPARK TIŠNOV

parkoviště pod Klucaninou, Tišnov

GPS: 49.3515322N, 16.4384039E
celoročně v provozu
www.tisnov.cz

Bikepark u cyklostezky na Železné skýtá 213 m dlouhou mini BMX dráhu a 85 m dlouhý pumptrack. V sousedství workout zóna, dětské herní prvky a počáteční interaktivní tabule Rodinné naučné stezky na Klucaninu.

10 RANČ OLIVER

Iveta Stráská, Kuřim

tel. 773 592 323, info@rancholiver.cz
GPS: 49.3122125N, 16.5299961E
celoročně na tel. domluvu
www.rancholiver.cz

Malý ranč sídlící od roku 2016 za ulicí U Stadionu u cyklostezky na Zlobici. Nabízí vyjíždky na koních do přírody, svezení malých dětí na ponících, organizuje příměstské tábory, dětské kroužky i focení s koňmi.

11 NAUČNÁ STEZKA KUŘIM

Kuřimská hora, Kuřim

GPS: 49.2956867N, 16.5388661E
celoročně volně přístupná
www.lesymb.cz/

Naučnou stezkou s deseti zastaveními zaměřenými na faunu a flóru lesa provádí mravenec Lesík. Stezka je bohatě vybavena interaktivními prvky a bude se líbit především menším dětem. Specialitou jsou tzv. ptačí pozorovatelné.

12 AREÁL U MRAVENCE LESÍKA

Ivanovice 76 (Jinačovice 254), 664 34

tel. 601 175 484, spirudova@lesymb.cz
GPS: 49.2569489N, 16.5579392E
Út a Čt: 10.00–17.00
www.umravence.cz

Herní areál s naučnou stezkou Mravencovo putování za poznáním (700 m). Originální interaktivní prvky na deseti stanovištích představují život v lese, svět myslivosti a zpracování dřeva, včetně výhledu na krmelec.

1 TIŠNOVSKÉ KOUPALIŠTĚ

U Sřelnice 366, 666 01 Tišnov
tel. 775 868 960, spravci@tisnov.cz
GPS: 49.3389703N, 16.4204883E
Ne–Čt: 9.00–20.00
Pá–So: 9.00–21.00
www.tisnov.cz

Travnatý letní areál tvoří plavecký bazén 50×20 m, dětské brouzdaliště, dětský koutek, hřiště pro plážový volejbal a další. Satny a občerstvení. Vstupné.

2 WELLNESS KUŘIM

Sportovní 1082/1, 664 34 Kuřim
tel. 541 420 240, info@wellnesskurim.cz
GPS: 49.3099136N, 16.5335922E
Po–Pá: 6.30/8.00–21.00
Pá–So: 9.00–21.00
www.wellnesskurim.cz

Moderní aquapark s vnitřními i vnějšími bazény, tobogánem, parními saunami nebo vířivou lázní. Včetně restaurace, fitness a regeneračních procedur. Vstupné.

3 HÁLŮV MLÝN

Lažánky 42, 66471 Lažánky
tel. 776 011 132, haluv.mlyn@seznam.cz
GPS: 49.2635803N, 16.3668383E
Po–Ne: volně přístupné
www.haluvmlyn.cz
www.vaverkuvmlyn.cz

Rekreační středisko v údolí Bílého potoka nabízí v letních měsících venkovní bazén 25×15 m, hřiště a travnatý areál. Občerstvení v restauraci. Vstup zdarma.

4 POŽÁRNÍ NÁDRŽ V BĚLČI

Bělec-Křepťov, 679 23
na sever od centra obce směrem na Křepťov
tel. 732 979 153, belec@seznam.cz
GPS: 49.4385033N, 16.3796269E
Po–Ne: volně přístupné
www.belec-kreptov.cz

Nově opravená požární nádrž přes léto využívána jako koupaliště s filtrací. V zázemí stánek s občerstvením. Pro děti brouzdaliště a prolézačky. Vstupné dobrovolné.

5 POŽÁRNÍ NÁDRŽ V LAŽANECH

Lažany 132, 679 22 Lažany
tel. 727 927 618, obec@obecclazany.eu
GPS: 49.3588658N, 16.5528553E
Po–Ne: volně přístupné
www.obecclazany.eu

Požární nádrž, přes léto využívána jako koupaliště. V zázemí se nachází WC, občerstvení, prolézačky pro děti, beachvolejbalový a tenisový kurt. Vstup zdarma.

6 SPORTOVNÍ AREÁL SKALIČKA

Skalička ev.č. 1, 666 03 Tišnov
tel. 603 532 355, obec.skalička@post.cz
GPS: 49.3570939N, 16.5170631E
Po–Ne: 8.00–22.00
www.obec-skalička.cz

Požární nádrž ve Skaličce adaptovaná jako venkovní bazén 23×32 m a brouzdaliště. Sportovní areál s hřištěm na tenis nebo nohejbal a občerstvením. Vstup zdarma.

7 KOUPALIŠTĚ AZURO

Lesní Hluboké 514/2, 664 83
tel. 775 981 755, jidelna@lunchservisvb.cz
GPS: 49.2697792N, 16.3062439E
Po–Ne: 10.00–20.00
www.azuroareal.cz

Požární nádrž 22×25 m s azurově čistou vodou s filtrací. Víceúčelové asfaltové hřiště, dětské atrakce, stánek s občerstvením a sociální zařízení spolu s přístřeškem. Vstupné.

8 POŽÁRNÍ NÁDRŽ V ROHOZCI

Rohozec, 679 23, na východním okraji obce
tel. 549 427 008, obec.rohozec@cbox.cz
GPS: 49.3896031N, 16.4873400E
Po–Ne: volně přístupné
www.rohozec.cz

Požární nádrž přes léto využívána jako koupaliště s filtrací. V sousedství sportovní a dětské hřiště. V zázemí občerstvení. Vstup zdarma.

9 NÍHOVSKÝ RYBNÍK

Níhov, 1 km západně od obce
obec@nihov.cz
GPS: 49.3440539N, 16.2424514E
Po–Ne: volně přístupné
www.nihov.cz

10 MARŠOVSKÉ JEZÍRKO

Maršov, 500 m východně od obce
starosta@marsov.cz
GPS: 49.2848847N, 16.3722019E
Po–Ne: volně přístupné
www.marsov.cz

11 SPLAV V BŘEZINĚ

Březina, splav na řece Svatce, severní okraj obce
brezina.bo@iol.cz
GPS: 49.3255622N, 16.4259703E
Po–Ne: volně přístupné
www.brezina-tisnovsko.cz

12 RYBNÍK NA LOUKÁCH

Dolní Loučky, na západním okraji obce
obec@dolniloucky.cz
GPS: 49.3590533N, 16.3440942E
Po–Ne: volně přístupné
www.dolniloucky.cz

13 STARÝ RYBNÍK VE ŽDÁRCI

Žďárec, na severním okraji obce
info@obec-zdarec.cz
GPS: 49.3825528N, 16.2670894E
Po–Ne: volně přístupné
www.obec-zdarec.cz

14 RYBNÍK V BRUMOVĚ

Brumov, za kravínem, na východ od obce
GPS: 49°27.70238'N, 16°26.00657'E
Po–Ne: volně přístupné
www.obecbrumov.cz

I když je hrad **Veveří** mezi svými bratry zanedbanou popelkou, představuje jeden z nejrozsáhlejších hradních areálů v Česku s více jak 800letou historií. Podle legendy ho založil roku 1059 moravský kníže **Konrád I. Brněnský**. A stejně tak dle pověsti má hrad i jméno podle množství veverek, které zde kníže vyplašil na lovu. Původně malý lovecký hrádek je poprvé připomínán roku **1213**. Z pozdně románského a raně gotického hradu na úzké části ostrohu nad soutokem Svratky a Veverky se dodnes zachovala hlavní válcová věž s břitem. Pro krá-

Kaple Nanebevzetí Panny Marie

Jarošův mlýn

Nádvoří hradu Veverčí

Brněnská přehrada

le **Přemysla Otakara II.** sloužil hrad jako vězení politických odpůrců. Velmi výrazně byl do dnešního rozsahu hrad rozšířen v pol. 14. stol. za moravského markraběte **Jana Jindřicha**, který z Veverčí učinil hlavní sídlo. Tehdy získal svých pověstných **9 věží**. Veverčí odolalo obléhání husitů i Švédů za třicetileté války. Často však měnilo majitele a v jeho držení se vystřídaly různorodé osobnosti jako syn švédského krále Gustav Vasa, řecký průmyslník Simon Sina či žena knížete Ypsilantiho, kdy byl hrad střediskem odboje proti Francouzské republice. V roce 1925 byl zestátněn a po roce 1945 opakovaně **nečitlivě adaptován** pro potřeby škol nebo lesní správy. Roku 1989

Hrad Veverčí

úplně opuštěn. Značně **zdevastovaný areál** je ve správě NPÚ v Brně a prochází postupnou rekonstrukcí. Trvale **otevřen veřejnosti je od roku 2002**.

Na předhradí se nachází architektonická perla, románsko-gotická **kaple Nanebevzetí Panny Marie** ze 13. stol. Dle legendy založená královnou Eliškou Rejčskou. Z kaple pochází **obraz Madony**

z Veverčí z pol. 14. stol., který je národní kulturní památkou vystavenou nyní v Diecézním muzeu v Brně.

Hrad i okolí jsou oblíbenou výletní destinací díky **Brněnské přehradě**, která zde na 10 km zatopila **skalnaté údolí Svratky**. Pod hradem ji překonává lávka pro pěší a cyklisty, hned vedle je zastávka lodní dopravy.

Interiér hradu Veverčí

Interiér hradu Veverčí

1 HRAD VEVEŘÍ

Státní hrad Veverčí, 664 71 Veverská Bítýška

tel. 549 420 164, veveri@npu.cz

GPS: 49.2566475N, 16.4611406E

Út-Ne: 10.00–18.00

www.hrad-veveri.cz

Královský raně gotický hrad se složitým stavebním vývojem. Dnešní podobu získal v polovině 18. století. Hrad přiblížují prohlídkové trasy, výstavy a hudební festivaly.

2 RESTAURACE STARÁ PRÁDELNA

Rakovecká 152/83, 635 00 Brno-Bystrc

tel. 725 392 229, melanie@starapradelna.cz

GPS: 49.2519394N, 16.4579292E

Út-Ne: 11.00–21.00

www.starapradelna.cz

Výletní restaurace v údolí pod hradem Veverčí. Čeká na vás posezení uprostřed přírody s poctivou českou kuchyní, speciality z grilu a skvělé domácí dezerty.

3 JAROŠŮV MLÝN

Na Bílém potoce 89, 664 71 Veverská Bítýška

tel. 777 140 523, info@jarosuvmlyn.cz

GPS: 49.2733989N, 16.4305425E

otvírací dobu ověřit na webu

www.jarosuvmlyn.cz

Funkční mlýn i muzeum mlynářského řemesla. Do současné podoby byl mlýn přestavěn před II. světovou válkou. Mlél od roku 1635 do roku 2000. Nyní zpřístupněn jako kulturní památka.

4 U ČADÍKŮ NA ŠMELCOVNĚ

Šmelcovna 48, 66483 Javůrek

tel. 606 920 643

GPS: 49.2672064N, 16.3535114E

Čt-Pá: 15.00–20.00/21.00

So-Ne: 10.30–21.00/17.00

www.smelcovna.net

Hostinec u Čadíků a zahradní osvěžovna v malebné osadě Údolí Bílého potoka. V naší nabídce je i čerstvé domácí uzené maso přímo z udírny.

5 KAFÉ – RESTAURANT ORATOR

Lažánky 41, 664 71

tel. 606 856 154, j.orator@seznam.cz

GPS: 49.2784728N, 16.3880939E

Po-Út 11.30–14.30

St-Ne 11.30–22.00

www.orator.cz, [FB / orator.kafe.restaurant](http://FB/orator.kafe.restaurant)

Nabízí občerstvení, kávu, víno. K dispozici je čítárna, dětský koutek či posezení na letní zahradě. Pravidelné nedělní kulturní akce i firemní a rodinné oslavy.

6 GALERIE SKLENĚNKA

Březina 3, 666 01

tel. 777 668 990, aliceglass@post.cz

GPS: 49.3199114N, 16.4221886E

So-Ne: 11.00–17.00

FB/Sklenenka

Stálá expozice skleněných figurek spolu s ukázkou jejich výroby a příležitostné výstavy; součástí je i kovářská dílna. V prodeji vinuté perle – vinutky i další výrobky.

7 KE TŘEM KŘÍŽŮM

14 km

Výchozí místo: Chudčice

Cílové místo: Chudčice

Náročnost: střední

Trasa: Chudčice – Křížová cesta (1 km) – Tři kříže (2,5 km) – U Zeleného stolu (7 km) – Moravské Knínice (9,5 km) – Chudčice (14 km)

Poutní místo Tři kříže nad Chudčicemi netřeba představovat. Poetické, duchovní až mystické místo, nyní známé především **křížovou cestou** 14 výklenkových kapliček z roku 1856, která vynese poutníka vysoko nad údolí řeky i starosti světa. Ve spojení s procházkou lesy Kuřimské obory a okolím Moravských Knínic ji pak lze prodloužit v příjemný pěší výlet. Na poutní cestu je možno zaparkovat u obecního úřadu nebo u hřbitova, příp. vysednout z autobusu. Začíná na JV okraji Chudčic a je lemovaná jírovcovou alejí až k okraji lesa. V polovině trasy se nachází **kaple Panny Marie Pomocnice** nad pramenem pitné vody. Poté se po schodovitých žebřících překročí plot **Kuřimské obory** a křížová cesta končí v místě, kde stávala kaple sv. Kříže z 13. stol., zrušená za reforem císaře

Josefa II. Na jejím místě byly později vztčeny tři dřevěné kříže, podle nichž dostalo poutní místo své jméno. Obora s daňčí a černou zvěří je tady už od 17. stol., obnovena po r. 1965. Pozor, doba pohybu v ní je omezena od 7 do 18 hod. Doporučujeme z obory vyjít ve směru na Moravské Knínice, kde narazíme u **dubu Za střelnici** na místní **naučnou stezku** po přírodních i historických pozoruhodnostech. Např. roz-

Kaple sv. Cyrila a Metoděje

Břenčák

Tři kříže

cestí **U Zeleného stolu** je místem, kde odpočíval při lovu kníže Rehoř Ypsilanti, manžel majitelky hradu Vevří v letech 1856–1881. Nedaleký pomníček **U Tří Rumunů** zase připomene padlé vojáky z května 1945.

Památník bývalé železnice

Od poeticky situované oktagonální **kaple sv. Cyrila a Metoděje** z roku 1862 přehlédneme celé Moravské Knínice, jimž v centru dominuje běloskvoucí gotický **kostel sv. Markéty**. Zdejší kuriozitou je pak **Památník bývalé železnice** Kuřim – Veverská Bítýška. Ta v letech 1911–1936 procházela Knínicemi a Chudčicemi známá jako tzv. kaolínka. Dnes po jejím náspu vede nová cyklostezka. Závěrečným místem pro návštěvu je novodobá **kaple Nalezení sv. Kříže** v Chudčicích a 250 let stará památná **chudčická lípa**.

8 NA BÍLÉM POTOCE

18,5 km

Výchozí místo: Veverská Bítýška

Cílové místo: Veverská Bítýška

Náročnost: lehká

Typ kola: trekové

Trasa: Veverská Bítýška – Chaloupky (4,5 km) – Hálův mlýn (6,5 km) – Maršovské vodopády (8 km) – Šmelcovna (10 km) – Hálův mlýn (11,5 km) – Veverská Bítýška (18,5 km)

Výprava na kolech údolím Bílého potoka z Veverské Bítýšky na Šmelcovnu patří k nejoblíbenějším mezi rekreačními cyklisty i pro výpravy s dětmi. Jde o bezpečnou trasu bez provozu jiných vozidel do **čisté přírody přírodního parku**. Více jak 15 km dlouhé údolí Bílého potoka je sevěné v kopcích. Lesy sice silně poškodila kůrovcová kalamita, zachované bučiny, suťové lesy a doubravy jsou ale velmi cenné. Největší chloubou zdejšího údolí jsou porosty jedle bělokore. Jako běžný rys každého vodního toku zde potkáme staré mlýny. Řada z nich se ale dočkala nového využití, a tak jsou dnes zajímavým místem zastávky na cestě údolím. První najdeme hned

na okraji Veverské Bítýšky. **Jarošův mlýn** je dodnes funkční, i když provoz ukončil v roce 2000, a dnes je **muzeem mlynářského řemesla**. Svěrázný výklad, ale i autentickou prohlídku celého provozu zde zajišťuje poslední mlynář a jeho rodina. To **Hálův a Vavěrkův** tvoří dvojici budov dříve zřejmě jediného mlýna, který se dočkal moderní přestavby na rekreační středisko. Ubytování, kempovací příležitosti, restaurace

Maršovské vodopády

Šmelcovna

Údolí Bílého potoka

i koupání jsou v tomto odlehlém místě vítanou zastávkou. Od Hálůva mlýna lze doporučit pro jízdu údolím zpestření v podobě výjezdu nad údolí k **Maršovským vodopádům**. Zajímavou přírodní atrakci tvoří potůček přepadající přes převis, pod kterým se otevírá ústí krasové dutiny. V polovině údolí je osada **Šmelcovna**. Je vzpomínkou na dobu, kdy se ve zdejších

ších stránkách kutalo a místních hutích taviло hlavně železo, ale také stříbro. Na Šmelcovně se nacházely hamry v 18. a 19. stol. Z původní slávy už zůstala jen řada štol, kaplička a hojně navštěvovaná **hospoda U Čadiků**. Šmelcovnou také končí běžně sjízdňý úsek údolí. Další pokračování směrem na Svatoslav a Bíteš je popsáno v tipu na pěší výlet Brody Bílého potoka. Jak je z názvu zřejmé, úzké a skalnaté, v létě i hojně bylinami zarostlé údolí postrádá mostky a je lépe jej přenechat pěším.

Ze Šmelcovny se opět obdobnou cestou jako sem vrátíme do **Veverské Bítýšky**, kde můžeme výlet zakončit douškem v **Restauraci Na Městečku**.

Veverská Bítýška

Malebný historický městys s málo narušenou barokní urbanistickou dispozicí a napěchovaný architektonickými památkami najdeme v krajině Sýkořské vrchoviny pod jižními svahy nejvyšší hory Tišovská. Historické jádro se rozkládá na plošině pod homolí s hradem, obtékané ze tří stran hlubokými údolímí potoka Besénku. V sousedství jádra se nachází druhá polovina městečka tvořená bývalou židovskou čtvrtí. První písemná zmínka řadí Lomnici do r. 1281, kdy již lomnický hrad patřil šlechtickému rodu Tasovců neboli pánu erbu křídla. Za svou jedinečnou

Pivovar

Židovská škola

Zámek Lomnice

Nádvoří zámku

architektonickou podobu ovšem městys vděčí rodu Serényi, který město spravoval v letech 1662–1945. Velkolepá barokní přestavba dala v 17. stol. náměstí vévodící barokní **chrám Navštívení Panny Marie** architekta Giovannio Pietra Tencally. Protějšek kostela tvoří **radnice** s věžovým průčelím. Podélná osa náměstí spojuje **pivovar** (dnes opět fungující minipivovar Genius Noci) se sochou Gambrina a **Panský dům** (reštaurace). V místě křížení obou os stojí **morový sloup** z r. 1709.

Zámek nad centrem je renesančně přestavěný původní raně gotický hrad. V jeho dispozici se zachovala cenná gotická hradní kaple sv. Františka a rene-

Lomnice

sanční arkády nádvoří. Díky vyvlastnění po roce 1945 historický mobiliář zmizel a budova utrpěla přeměnou na školu. Od roku 2018 je zpět v majetku potomků rodu Serényi – baronů Thienen-Adlerflycht, kteří provádí rozsáhlou rekonstrukci. Zámeckou oboru rovněž čeká revitalizace. Židovská čtvrť vznikla v 18. stol. Čtvercové náměstí zdobí jednoduchá barokní **syna-**

goga (dnes výstavní a kulturní síň), cenou stavbou čekající rekonstrukci je rovněž někdejší **židovská škola**. **Židovský hřbitov** s množstvím starých náhrobků se nachází nedaleko nad údolím potoka. Při hřbitovní zdi je ve čtvercové márnici výstava „Historie Židů v Lomnici“. Historické jádro městyse je od roku 1990 městskou památkovou zónou.

Synagoga

Židovský hřbitov

1 BABYLON KOZÁROV

Kozárov 54, 67971

tel. 775 948 425

rozhledna.babylon@seznam.cz

GPS: 49.4438683N, 16.4635531E

So–Ne: 13.00–18.00

Rozhledna-Babylon-Kozarov

42m vysoká telekomunikační věž s vyhlídkovou plošinou 24m nad zemí. Výhledy na část Českomoravské vrchoviny, Pálavu i vzdálenější Jeseníky a Orlické hory.

2 PORČŮV MLÝN

Býkovice 25, 679 71

tel. 725 378 809, info@utrivolu.cz

GPS: 49.4284136N, 16.5327478E

Po–Pá: 10.00–12.00; 13.00–16.00

So–Ne: 10.00–12.00; 13.00–16.00

www.porcuvmlyn.cz

Dochovaný historický funkční vodní mlýn ze 16. století je ve zrekonstruované podobě přístupný pro komentované prohlídky a další zázemí pro vaše akce.

3 ROZHLEDNA ŽERNOVNÍK

návrsí Na Skalkách (453 m), jižní okraj Žernovníku

GPS: 49.4051506N, 16.5405389E

volně přístupné

www.zernovnik.cz

12m vysoká dřevěná šestiboká nástavba bývalého vojenského z r. 2014. Na stavbu bylo použito modřínové dřevo a ocelové spoje. 63 schodů vede na krytý ochoz pro 30 osob, odkud uvidíte Boskovicko, Jeseníky nebo Pálavu. Rozhledna je celoročně volně přístupná.

4 ŽIDOVSKÁ ČTVRŤ V LOMNICI

Židovské náměstí, 679 23 Lomnice

tel. 549 450 315, mestys@lomnice.cz

GPS: 49.4061581N, 16.4123336E

Po–Ne: po domluvě

www.lomnice.cz

Roku 1997 zrekonstruovaná synagoga slouží výstavám a pořádání koncertů. Budova márnice na židovském hřbitově prezentuje expozici o dějinách lomnických Židů.

5 U ZVĚŘINŮ & ZAHRÁDKA AHOJ

Žernovník 10, 679 21 Žernovník

tel. 723 748 557, zernovnik@seznam.cz

GPS: 49.4059944N, 16.5442028E

Po–Pá: 14.30–22.00

So–Ne: 11.30–22.00/20.00

www.ahojz.cz

Stylový venkovský hostinec, v letním období s mezi cyklisty velmi populární cyklistickou občerstvovací zahrádkou Ahoj. Na dohled od žernovnické rozhledny.

6 VESELSKÝ CHLUM

Veselí u Lomnice, 578 m

GPS: 49.4069606N, 16.3841922E

www.lomnice.cz

Odlesněný vrchol nabízí široké výhledy na krajinu především v jižním směru do údolí řeky Svratky a na kopce Hornosvratecké a Křižanovské vrchoviny. Bývalé pastviny Veselského chlumu chrání přírodní památka pro zachování jeho krajinného rázu mezi a kamenných zídek.

7 BÝKOVKA

16 km

Výchozí místo: Osiky

Cílové místo: Žernovník

Náročnost: střední

Trasa: Osiky – sv. Stanislav (1 km) – Strhaře (3 km) – Kozárov (5 km) – Kunčina Ves (7 km) – Býkovice (13 km) – Žernovník (16 km)

Liniový výlet s využitím IDS dopravy na Tišnovsku nás provede po šňůře zajímavých míst po severním okraji regionu.

Z konečné linky 333 v Osikách se dále silničkou k osamělé stojícímu hřbitovnímu a poutnímu kostelu **sv. Stanislava**. Jako někdejší hradní kaple přežil zánik v sousedství stojícího hrádku **Zuzinov**, z nějž zbyly jen valy a příkopy. Pod kostelem přechráníme **Žleby**, údolí roztroušených usedlostí býv. mlýnů. A cestou ze zátočiny dospějeme až do malebně položených **Strhař**. Cesta stoupající vysoko do krajiny plné dalekých rozhledů nás dovádí do **Kozárova**, až na známou rozhlednu **Babylon**. S milou možností občerstvení.

Za tímto „pikem“ konečně začneme sestupovat do údolí potoka **Býkovka**. To

Kozárov

Padělky u Strhař

začíná v **Kunčině Vsi**, kde potok pramení. Orientace pro cestu podél Býkovky je snadná – na dalších 8 km se nám průvodcem stane žlutá turistická trasa. Potok teče zalesněným údolím s potočními nivami, cesta je tudíž balzám pro duši, i když místy může být blátivá nebo podmáčená. V polovině cesty plní potok malou přehradu Velká louže. To jsem kousek do Dlouhé Lhoty, ale vsi se vyhneme a přijdeme přírodním údolím

Velká louže u Dlouhé Lhoty

až k **Porčovu mlýnu** na dolním konci **Býkovic**.

Se zázrakem přestavby ruiny býv. mlýna do podoby muzea s funkčním vybavením se můžete seznámit v rámci prohlídek. Nelze opomenout občerstvení Krčmy romanticky situované u hladiny rybníka.

Porčův mlýn

Náročnější gastronomii nabídne restaurace **U Třech volů** v obci. Pro děti je zase neopomenutelná návštěva dřevěné repliky **Býkovického hradiště** coby velkého dětského hřiště.

Od Porčova mlýna pokračujeme ještě 2 km údolím Býkovky kolem rybníků směrem k Černé Hoře. Než tam dospějeme, odbočíme vzhůru do strmého svahu do **Žernovníku**. Temeno kopce s vodojemem zdobí nejkrásnější **rozhledna** Tišnovska. A přímo v centru obce si pak před návratem domů linkou 235 nebo 313 dopřejte zaslouženou odměnu návštěvou Hostince U Zvěřinů a jejich proslulé **letní zahrádky Ahoj**.

8 ŠERKOVSKÉ LESY

24 km

Výchozí místo: Lomnička

Cílové místo: Lomnička

Náročnost: střední

Typ kola: trekové

Trasa: Lomnička – Jamné (3 km) – Rohozec (5,5 km) – Velká hora (8 km) – Zámecká obora (14,5 km) – Rašov (17 km) – Lomnice (20 km) – Šerkovice (22 km) – Lomnička (24 km)

Věneč oblých kopců korunovaný **Velkou horou** (558 m) lemují ze severu a východu Šerkovickou kotlinou. Jejich hluboké, převážně dubové a bukové lesy jsou v jinak zalidněné krajině ostrovem místy až divoké přírody. Přesto lze tímto zajímavým přírodním celkem projet i na kole. Umožňují to zpevněné lesní cesty sloužící k přístupu do jinak strmých svahů. Silničky se klikatí přes hřebeny, i po vrstevnici a obemykají obou toků Besénku.

Cyklistický okruh lze začít v **Lomničce**, odkud podél zemědělského statku vyběhne cesta na Jamné pod jižním úpatím Rejholce. Zde také po chvíli narazíme na starou **Růžckou cestu**, která nás

Šerkovské lesy

Bývalá sušárna ovoce v Šerkovicích

doprovodí až do **Jamného**. Cestu v ložiském roce obohatil Polní skříňkový **oltář sv. Barbory** v lokalitě (S)Křířky, která souvisí s někdejší hornickou aktivitou v Jamném. Na někdejší důlní „jámy“ odkazuje i sám název obce, jak se můžeme dozvědět na místní naučné stezce Po starých názvech Jamného.

Občerstvení v **Hostinci U Vlachů** nebo jen doušek ze **studánky Jamněnky** dospějeme pod svahy Svídonce a údo-

Cesta do Rohozce

lím potoka do Rohozce. Obec proslulá jablečnými sady, možností koupání i farmářskou produkcí sýra z **Rohozecského dvora**. Polní a posléze lesní cesta vystoupá od pramenů potoků Lubě a Lomničky až téměř na temeno **Velké hory**, která je nejvyšším bodem na naší trase.

Za hřebenem se však pustíme na vrstevnicovou cestu, která lemují svahy nad Šerkovickou kotlinou. Přes jednotlivá údolí potoků stékajících do Šerkovic objedeme jižní výspy vrchů Paní hora a Ledňov, až stále vysoko nad krajinou, se ocitneme v někdejší panské oboře. Odlesnění zde umožnilo neobvyklý výhled na městy a zámek. Zároveň zde

Lomnice – Židovské náměstí

Růžcká cesta

narazíme na zastavení obnovené **naučné stezky Obora Lomnice**.

Okolo posledního vrchu Chřová nás silnička dovede až téměř do Rašova. Odtud strmým sjezdem do údolí Besénku dosáhneme lomnických Žlebů, dolního konce **Lomnice**. Tady je na dosah starý židovský hřbitov i sama proslulá židovská čtvrť. Pohodová cyklostezka prochází oborou kolem Panského mlýna a osady **Nový svět**, až vyústí v Šerkovicích. Po celé délce nás provází zastavení již zmíněné naučné stezky. A do cílové Lomničky už je to jen kousek podél besénkovského toku.

Východní část tišnovského regionu je cípem Křižanovské vrchoviny. Krajina typická pro značnou část Vysočiny s da-
lekými obzory, mozaikou luk, polí, lesů
a remízků. Ve směru od západu k vý-
chodu ji prořezávají zahlubující se **údolí
Bobruvky, Libochovky, Haldy a Bílého
potoka**. Mělké i divoké partie jejich údo-
lí protkaných skalami vytváří jedinečná,
málo člověkem dotčená místa přírody.
Temena kopců nad údolími zdobí ruiny
hrádků a starobylé vsi. Vedle **Deblína**
a **Žďárce** jim dominuje **Velká Bíteš**.
Město na zemské silnici má unikátní
opevněný gotický kostel sv. Jana

Velká Bíteš – radnice

Maršovský mlýn

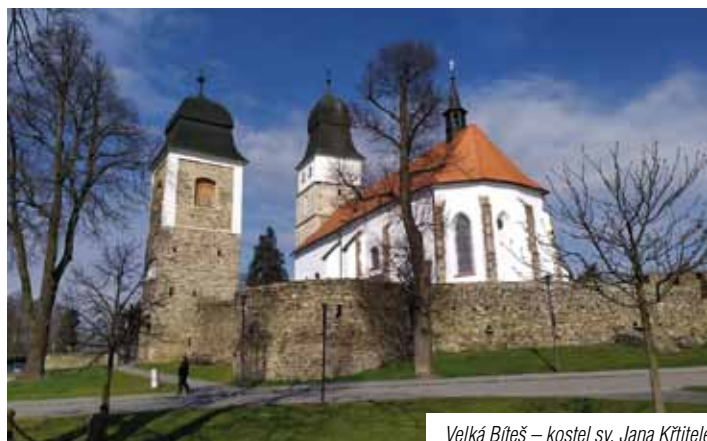

Brody Bílého potoka

Trenčův vodopád

Křítile. V řadě zdobných měšťanských
domů na Masarykově nám. vyniká dům
č.p. 5 z roku 1414. V minulosti zde stával
kostelík Jednoty bratrské, nyní je sídlem
Městského muzea s vlastivědnou ex-
pozicí z historie města. Symbolem již
od středověku proslulé pověsti **pohos-
tinnosti města** je před známým hotelem
U Raušů Chodník slávy ze zlatých hvězd
věnovaných společensky známým osob-
nostem, které zanechávají v restauraci
své trofeje a podpisy.
V regionu se úspěšně rozvíjí podhorácký
folklor, jehož je Bítešsko centrem, pro-
slulé zářijovými krojovanými **Bítešskými
hody** a Setkáním na Podhorácku.
Největší perlou přírody Bíteška je 25 km

Velká Bíteš – kostel sv. Jana Křtitele

dlouhé **údolí Bílého potoka** s řadou
staveb bývalých vodních mlýnů, zbytky
hamrů a štol z období těžby a zpracová-
ní místní rudy. Těšit se můžete na řadu
lávek a brodů. Mezi trampy a historiky
II. sv. války proslulé kratší **údolí potoka
Haldy** je divoké a navazuje na delší roz-
manité **údolí Libochovky** mezi Žďárce
a Loučkami. Zdrojnicí potoků je vrchol

Bobruvka

Bítešských hor – **Svatá hora** (680 m),
poutní místo spjaté s rodačkou neda-
lého Křižanova, **sv. Zdislavou**.

Jedinečnou galerií v přírodě je soubor
v krajině roztroušených **soch** součas-
ného bítešského sochaře **Lubomíra
Laciny**. S jeho převážně náboženskými
motivy a plastikami světců se setkáme
v okolí Nihova, Lubného, Osové i Bíteše.

Lacinovy sochy

1 MĚSTSKÉ MUZEUM VELKÁ BÍTEŠ

Masarykovo náměstí 4, 595 01 Velká Bíteš
tel. 566 789 380, muzeum.velkabites@seznam.cz
GPS: 49.2878936N, 16.2275439E
Út-Pá: 8.00–12.00, 14.00–16.00
www.muzeumbites.cz

Muzeum se stálou expozicí minerálů a hornin z okolí
města a krátkodobými tematickými výstavami. Pro zá-
jemce je také možno objednat prohlídku kostela sv.
Jana Křtitele s výkladem.

2 RESTAURACE U RAUŠŮ

Masarykovo náměstí 13, 59501 Velká Bíteš
tel. 566 531 461, urausu@urausu.cz
GPS: 49.2881519N, 16.2258586E
Po-Pá: 7.00–20.00
So-Ne: 8.00–20.00
www.urausu.cz

Hotel a restaurace s českou i mezinárodní kuchyní
proslulá návštěvami slavných osobností. Před budo-
vou Bítešský chodník slávy těch, které místo navštívily.

3 RANČ U BIZONA

Kuřimská Nová Ves ev. č. 3, 594 55
tel. 724 030 311, info@rancubizona.cz
GPS: 49.3575897N, 16.2916164E
Čt-Pá: 11.00–17.00/22.00
So-Ne: 11.00–17.00/22.00
www.rancubizona.cz

Restaurace a ubytování v objektu býv. pracovního tá-
bora továrny Diana. V areálu dětské hřiště, dětský kou-
tek, úschovna kol, kryté venkovní pódium a minizoo.

4 POD KAPLIČKOU

Skrýje 41, 594 55 Skryje
tel. 775 601 905, penzionpodkaplickou@seznam.cz
GPS: 49.3920747N, 16.3068047E
St-Pá: 14.00–22.00
So-Ne: 11.00–17.00/22.00
www.penzionpodkaplickou.cz

Malý rodinný penzion ve Skryjích s restaurací zamě-
řenou na českou kuchyni z lokálních produktů. Oáza
občerstvení na dlouhé cestě divokým údolím Bobruvky.

5 GALERIE MF ROJETÍN

Rojetín 32, 594 51 Rojetín
tel. 724 740 363, martulib8@seznam.cz
GPS: 49.3660492N, 16.2577297E
Po-Ne: na telefonické ověření
f galeriemf

Autorská výstavní galerie výtvarnice Martiny Fialové.
Vystavuje obrazy, kresby, malby na skle, mozaiky,
loutky, zapékaná malovaná skla, malované lampičky,
vázy.

6 BABYLÓNSKÁ BEDÝNKA

Babylon, Kaly – Zahrada
samoobslužný bar v přírodě
GPS: 49.3847525N, 16.3598803E
Po-Ne: nonstop
FB/babylonskabetdynka

Samoobslužné lesní občerstvení na samém vrcholku
kopce Babylon nedaleko Kalů a Zahrady. Platba možná
hotově nebo přes QR kód mobilní aplikací.

7 PŘES HORY A DOLY

22 km

Výchozí místo: Borač

Cílové místo: Říkonín

Náročnost: střední

Trasa: Borač – Maňová (5 km) – Litava (7 km) – Skryje (10 km) – Tišnovská Nová Ves (13 km) – Žďárec (15 km) – Kutiny (20 km) – Říkonín (22 km)

Putování napříč třemi hlubokými údolími Svratky, Bobruvky a Libochovky poskytne jiný pohled na malebnost krajiny, její proměny a zajímavá místa. Výlet spojuje dvě železniční tratě, a tak je možné se na něm obejít bez auta. Kdo si jej netroufá projít v celé délce, může ho přerušit v polovině cesty ve Skryjích, odkud se dostane zpět autobusem.

Z boračské železniční stanice se necháme vyvést zelenou tur. značkou vysoko nad soutěsku Prudká na vrch Pláňava k **Jelínkovu dubu**. Pojmenovaný byl po doubravnickém rodáku, lékaři a náruživém myslivci MUDr. Františku Jelínkovi, jehož byl oblíbeným místem. Nedaleko se nachází i studánka V Háji. Na vysokém sedle nad Doubravníkem křížíme silnici v místě s boží mukou

Bozinka

Skryje

Tišnovská Nová Ves

chovalou stavbou bývalého **barokního zájezdního hostince** s loubím z roku 1734 (čp. 26). A přehlédnout zde nelze několik velkých lip.

Sestup do hlubokého údolí Bobruvky nás zavede do **Skryjí**. Osady mlýnů, již dominuje kaple sv. Cyrila a Metoděje na skále, na místě někdejšího hrádku. Zde ochutnejte i občerstvení Penzionu pod kapličkou. To z protějšku skryjského hrádku na strmém ostrohu nad údolím, **Rysova**, už zůstaly jen valy a výhled z ptáčích perspektivy na celou ves.

Náhorní planina, kde se rozkládá **Tišnovská Nová Ves** a horní **Žďárec**, už

Penzion pod kapličkou

Viadukt Kutiny

představuje nový typ krajiny, skýtající daleký výhled směrem k Tišnovu, jako jeden z obrazů Josefa Jambora, jež odtud namaloval. Původní starobylý **Žďárec** najdeme dole, v hlubokém údolí Libochovky. Pozdně románský **kostel sv. Petra a Pavla** s freskami v interiéru pamatuje nejstarší doby regionu.

Závěr výletu nemůže být lepší než putování lesnatým údolím do osady **Kutiny**, pod **Sochorskou skálou**, štíhlými oblouky železničních viaduktů, občerstvením na **Ranči U bizona**, cestou borovými lesy nad skalami až do nejmenší vsi Tišnovska, **Říkonína**.

8 UŽ TY MLÝNY DOKLAPALY

26 km

Výchozí místo: Vlkov

Cílové místo: Níhov

Náročnost: střední

Typ kola: trekové

Trasa: Vlkov – Velká Bíteš (6 km) – Křoví (11 km) – Přibyslavice (14 km) – Pánov (20 km) – Křížínkov (21 km) – Katov (22 km) – Níhov, železniční stanice (23 km)

Naučná stezka **Už ty mlýny doklápaly** vystihuje specifikum Bílého potoka, jehož údolí zejména okolo Velké Bíteše hostilo velké množství mlýnů. Vlastní stezka vznikla v roce 2010 jako školní projekt ZŠ Velká Bíteš, proto má i svůj počátek u její budovy na ulici Sadová. Žel, za třináct let značení stezky v terénu prakticky zaniklo, a tak je nejlépe se po zajímavostech, které postihovala, orientovat spíše v průvodci, který je dostupný na <https://nsbites.webnode.cz>. I tak stojí za výlet. Jako doporučenou jsme zvolili trasu od železniční zastávky ve Vlkově po stanici v Níhově, s návštěvou města Velká Bíteš a šest budov bývalých mlýnů na horním toku Bílého potoka.

V trase od Vlkova po Bíteš se můžeme držet silnice nebo zabrousit ke třem rybníkům, na které stezka upozorňuje – Vlkovskému, zaniklému Zikmundu a Královskému. Každý z nich představuje specifický biotop zejména vlhkomilné a mokřadní květeny. Perlou Velké Bíteše je **kostelní tvrz** – opevněný gotický chrám **sv. Jana Křtitele** na severním předpolí centra. Na upraveném centrálním náměstí nelze minout proslulou

Přední mlýn

Pánovský mlýn

Absolínův mlýn

Restauraci U Raušů s chodníkem slávy. A pak už se okolo školy a ulicí K Mlýnům vydáme do údolí.

Nejbližší městu je **Přední**, alias **Hejtmánkův mlýn**, kde se dodnes nachází budova starého katru – pily na dřevo. Následuje **Prostřední (Hlouškův) mlýn**, zmiňovaný už r. 1414. A konečně **Dolní (Knollův) mlýn**, který je zajímavý tím, že k němu vedly dva náhony. Na dolním konci Křoví je tu ještě **Křovský** neboli **Porupkův mlýn**.

Odtud se vyhneme nivní části údolí zpevněnou cestou směrem na Přibyslavice, která nás dovede k poetickému místu **U Jakoubka**. Kaple nad vodním pramenem je svatojakubským poutním

Rýglůvský mlýn

U Jakoubka u Přibyslavici

místem. Za okrajem Přibyslavice se opět spustíme do údolí k posledním dvěma mlýnům – **Rýglůvskému** a **Pánovskému**. Dál už je údolí schůdnější spíše pěším, proto se výšvihem z něj dostaneme k **Pánovu**. Malé osadě vévodí původní panský dvorec, nyní citlivě rekonstruovaný v původní honosné podobě.

Od Pánova lze zamířit přes Deblín až do Tišnova, ale kdo má trasy tak akorát, vydá se přes Křížínkov a Katov k nejbližší železniční zastávce u **Níhova**. Anebo jen kousek dál k **Níhovskému rybníku**, kde se lze osvěžit koupelí i blízkým občerstvením na hrázi.

1 EKOFARMA NELEPEČ

Nelepeč 3, 666 01 Tišnov
tel. 776 102 533, veronika.krop@seznam.cz
GPS: 49.3425064N, 16.3754731E
samoobslužný obchůdek denně 8.00–18.00
So: 8.00–11.00
📍 **FarmaNelepec**

Rodinná farma s chovem českého strakatého skotu. Nabízí prodej mléčných výrobků, ovoce a brambor. Prodej ze dvora nebo na farmářských trzích.

2 FARMA BRUSNÁ

Brusná 6, 679 23 Lomnice
tel. 777 693 997, jos.hanek@volny.cz
GPS: 49.3931811N, 16.3979194E
ze samoobslužného výdejního boxu
nebo po předchozí telefonické domluvě
www.farmabrusna.cz

Eko farma se specializací na chov skotu a nosných slepic. Místní bio produkci vajec a hovězího masa lze zakoupit na farmě nebo dovézt do Brna.

3 ROHOZECKÝ DVŮR

Rohožec 67, 679 23 Rohozec
tel. 721 144 253, ondra.svandy@seznam.cz
GPS: 49.3906500N, 16.4825561E
návštěva po domluvě, samoobslužná lednice
www.rohozeckydvor.cz
📍 **Rohozecky dvůr**

Čerstvé kravské mléko, tvaroh, tvaroháček – Míša z Rohozce, jogurty, zrající sýry, přírodní tažené sýry – Rohozecké nitě a Špalíky s kořením.

4 FARMA PODAL

Všechovická 55, 664 24 Drásov
tel. 608 336 391, 549 424 291, podal@gmail.com
GPS: 49.3338786N, 16.4783903E
Po–Pá: 16.00–20.00, So: 9.00–12.00
www.podal.cz

Farma pěstující především česnek, cibuli, brambory, zelí, dýně všech druhů, vodní melouny, červenou řepu a doplňkově i obilniny, mák, kmín a med. Všechny komodity k zakoupení přímo na farmě.

5 CIDRERIE ŠVEJNOHOVI

Kuřimské Jestřabí 58, 594 55 Kuřimské Jestřabí
tel. 724 329 438
GPS: 49.3465758N, 16.3139317
📍 **Cidrerie Petr&Jan Švejnohovi**

Rodinný podnik a sady zejména jabloní a hrušní, výroba cidre francouzského typu, v plánu je od roku 2025 možnost samosběru bio jablek a hrušek starých odrůd.

6 ZAHRAZDA ŽDÁREC

Naděžda Bočková, Žďárec 65, 594 56 Žďárec
tel. 721 649 567, info@zahradazdarec.cz
GPS: 49.3810989N, 16.2669947E
Po–Pá: 8.00–16.00/17.00
So: 8.00–12.00
www.zahradazdarec.cz

Lokální rodinné zahradnictví s úctou k přírodě. Nabízí sazenice, substráty, květiny, zeleninu, krmiva i zahradkářské potřeby.

7 VE VSI

Nová Ves 55, 594 51 Křižanov
tel. 733 287 448, taksunad@seznam.cz
GPS: 49.3938697N, 16.1982817E
St: 18.00–19.00 nebo dle domluvy
vevsi.webnode.cz

Malé hospodářství s chovem krav plemene Jersey, které se pasou ve volném výběhu. V rámci hospodářství je umístěna minimálkárna. Sezónně vypěstky ovoce a zeleniny a domácí džemy.

8 FARMA KALA

Borek – Lubné 30, 594 51 Křižanov
tel. 737 003 827, seznam007@seznam.cz
GPS: 49.3437828N, 16.2813536E
celoročně v provozu
www.farmakala.cz
📍 **Kala.Farmakn**

Vejce z domácího chovu od slepic, které žijí na zelené trávě, sezónně zelenina (česnek – několik odrůd, cibule, brambory, melouny), pořádá samosběr.

9 PAVEL KARMAZÍN

Lubné 5, 594 51 Křižanov
GPS: 49.3541683N, 16.2752142E
celoročně v provozu

Rodinná farma na chov skotu a pěstování ovoce, brambor, obilovin a píce. Možnost celoročně zakoupení čerstvého mléka v mlékomatu, v podzimních měsících brambor a ovoce.

10 NÁČELNÍK CIDER

Kaly 4, 594 55 Kaly
tel. 724 769 561, 604 746 679, info@nacelnikcider.cz
GPS: 49.3790994N, 16.3536356E
www.nacelnikcider.cz

Pod značkou Náčelník Cider jsou vyráběny řemeslnou cestou na statku v Kalech ušlechtilé nápoje. Jablka pocházejí z téže vesničky, z rodinných jablečných sadů, kde mají výrobci pod kontrolou vše důležité – od květu jabloní až po finální stočení do lahví a distribuci.

11 PAVEL JEBÁČEK

Holasice 7, 664 71 Lažánky-Holasice
tel. 604 380 809, 732 166 241
GPS: 49.2823728N, 16.4052956E
Po–Ne: 17.00–19.00 (jahody)
Po–So: 16.00–19.30 (jablka, mošt)
www.jablecne-stavy.estranky.cz

Rodinná farma specializovaná na pěstění různých odrůd jablek a jahody. Od října k dispozici i čerstvý mošt. Prodej sezónně ve sklepě u modré Haly (ev.č. 92).

12 EKO FARMA ZELENÉ ÚDOLÍ

Heřmanov 90, 594 58 Heřmanov
tel. 602 523 521, 736 790 502, novotny@vm.cz
GPS: 49.3831333N, 16.1872750E
Po–Ne: 7.00–21.00
www.zeleneudoli.hermanov.cz

Rodinná zemědělská farma hospodář v eko režimu a zabývá se především agroturistikou, chovem masného plemene ovce Suffolk, jelena evropského, daňka skvrnitého a produkci ryb na pěti rybnících.

1 BYLINKOVÉ SIRUPY

Mgr. Andrea Košťálová, Ph.D., Katov 75, 594 55
tel. 737 388 726, andrea.jerabkova@email.cz
GPS: 49.3351036N, 16.2737864E
bylinkarium

Vyrábíme dvacet druhů bylinkových sirupů a macerátů. Bylinky si sami sbíráme v čisté přírodě v okolí naší vesnice nebo si je přímo pěstujeme na našem bylinkovém poli. Sirupy lze zakoupit ze dvora přímo v Katově, případně na trzích.

2 PANENSKÉ OLEJE

Ze Stodoly, Jívoví 8, 594 51 Křižanov
tel. 731 076 540, info@zestodoly.cz
GPS: 49.4058008N, 16.0918469E
www.zestodoly.cz

Rodinná produkce lisovaných panenských olejů, v nabídce lněný, makový a řepkový olej. Oleje k dostání v prodejnách Zdravé výživy a bistrech s oleji Ze Stodoly.

3 ZMRZLINA TOMIVO GELATO

Výrobní a zmrzlinárna Lipůvka
Lipůvka 34, 679 22 Lipůvka
tel. 721 708 707, objednavky@tomivo.cz
Po–Ne: 12.00–19.00
www.tomivo.cz
tomivogelato

Řemeslná výroba zmrzliny vlastní receptury, žádné směsi ani polotovary. Bez chemie, barviv a jiných šmakulád.

4 MÝDLA ONWA ARTISAN SOAP

Tereza Králová
Svatá Kateřina 64, 678 01 Šebrov-Kateřina
tel. 733 732 461, onwa@protonmail.com
www.onwa.cz

Přírodní řemeslná mýdla vytváří Tereza Králová. Mýdla neobsahují palmový tuk ani umělé parfémy, pouze esenciální oleje a pryskyřice. Produkci z rodinné mýdlárny je možné zakoupit vedle e-shopu i v prodejně Tišnovské spížirny v ul. Brněnská 17.

5 NEDVĚDICÍ KÁVA

K-pražírna, Nedvědice 75, 592 62
tel. 777 026 570, kprazirna@gmail.com
GPS: 49.4542306N, 16.3310064E
na telefonické zavolání
prazimekavu

Pokračovatelka původní pražírny Křížovické kávy, nyní v Nedvědici pod hradem Pernštejnem. Pražíme pro Vás více než pět druhů skvělé kávy v italském stylu z pečlivě vybraných zrn z celého světa.

6 PIVO SENTICKÝ KVASAR

Sentice 219, 666 03 Tišnov
tel. 549 416 117, pivokvasar@gmail.com
GPS: 49.3129253N, 16.4541097E
Po–Pá: 7.30–17.00
www.pivokvasar.cz

Nejdéle vařící minipivovar na Tišnovsku v nové budově v Senticích skýtá originální sentický piva rodinné tradice, vyráběná podle tradičních receptur moderní technologií.

7 CUKROVÍ U EVY

Eva Nedomová, Brusná 35, 679 23 Lomnice
tel. 605 172 389, nedomova.ave@seznam.cz
GPS: 49.3933314N, 16.4029017E
Pá: 14.00–17.00
eva.nedomova.7

Sladké království s bohatou nabídkou domácích zákusků. K chuti přijde ořechový řez, ovocná roláda, laskonka, trubička, věneček, ovocný košíček, malinový řez se šlehačkou, štafetka nebo líčková špička.

8 MASO A UZENINY OD JŮZY

Březina u Tišnova 12, 666 01 Tišnov
tel. 737 586 221, juzaj@seznam.cz
GPS: 49.3211475N, 16.4195494E
otevřeno dle aktuální situace
Řeznictví-uzenářství Jůza

Rodinné řeznictví proslulé vysokou kvalitou svých uzenin a masných výrobků. Produkty oceněné v soutěži Zlatá chuť jižní Moravy a Regionální potravina JMK. Prodejny Březina, Čebín a Tišnov.

9 PIVO VORKLOSTER

Pivovarská 1002, 666 02 Předklášteří
tel. 608 596 029, info@pivovarportacoeli.cz
GPS: 49.3524867N, 16.4001306E
Po–Pá: 13.00–19.00/20.00
So–Ne: 11.00–19.00/20.00
www.vorkloster.cz

Klášteří pivovar v areálu Porta coeli s pivnicí v budově pivovaru vzniklého rekonstrukcí bývalých koníren nabízí zdejší produkci klášterních pív.

10 MASO Z DIVOKÝCH FAREM

Na Gruntech, 664 32 Vranov
tel. 775 668 090, obchod@divokefarmy.cz
GPS: 49.3113825N, 16.6066564E
Čt–Pá: 15.00–18.00, So: 9.00–18.00
www.divokefarmy.cz

Vznikly pro milovníky kvalitních a zaručeně domácích potravin. Maso z naší farmy zpracováváme dle ověřených receptů našich maminek, babiček a i my sami přispíváme trochou vlastních nápadů.

11 MORAVSKÉ KOLÁČE

nám. Míru 116, 666 01, Tišnov
tel. 732 896 911, info@moravskokolace.eu
GPS: 49.3495192N, 16.4231006E
Po–Pá: 7.30–16.30, So: 7.30–11.30
www.moravskokolace.eu

Moravské koláče receptury Hukvaldské pekárny. Hlavním sortimentem jsou tradiční „lopaťky“ s ovocnou, makovou nebo tvarohovou náplní. Pečeme koláčky a doplňkový sortiment sladkého a slaného pečiva.

12 SAMOVÝČEP PRO DOBRÉ LIDI

Na Gruntech 70, 664 32 Vranov
tel. 736 484 530, nagrunte@vranov.cz
GPS: 49.3110161N, 16.6074828E
Čt–Pá: 17.00–20.00, So–Ne: 11.00–22.00
www.penzionnagrunte.cz
samovycepprodobrelidi

Rodinný penzion a restaurace Na Gruntě s originálním Samovýčepem. Během výletu zažene žízeň i chuť na něco dobrého. V produkci i pivo místní značky.

TIC V REGIONU

KDE ZÍSKÁTE PODROBNĚJŠÍ INFORMACE

Turistické informační centrum Tišnov

nám. Míru 120, 666 01 Tišnov
tel. 530 334 011, 739 324 087, tico@kulturatishnov.cz
www.tictishnov.cz

Turistické informační centrum Nedvědice

Nedvědice 32, 592 62
tel. 511 119 173, infocentrum@nedvedice.cz
www.pernstejnsko.cz, www.nedvedice.cz

Společenské a kulturní centrum Kuřim

nám. Osvobození 902/1, 66434 Kuřim
tel. 702 250 914, kultura@kdkurim.cz
www.kulturakurim.cz

Informační centrum a Klub kultury Města Velké Bíteše

Masarykovo náměstí 5, 59501 Velká Bíteš
tel. 566 789 313, tico@bitessko.com
www.bitessko.com

Děkujeme za podporu projektu Křížem krázem Tišnovskem 2023

TIŠNOV
město

jihomoravský kraj

TIŠNOVSKO
DOBROVOLNÝ SVÁZEK OBČÍ

**MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV**

**BRÁNA
VYSOČINY**
místní akční skupina

BRÁNA BRNĚNSKA z.s.
místní akční skupina

**TIŠNOVSKÉ
NOVINY**